

ROZSUDEK SOUDNÍHO DVORA (třetího senátu)

22. prosince 2008*

Ve věci C-487/06 P,

jejímž předmětem je kasační opravný prostředek na základě článku 56 statutu Soudního dvora, podaný dne 27. listopadu 2006,

British Aggregates Association, zastoupená C. Pounceyem, solicitor, ve spolupráci s L. Van den Hendem, advocaat,

účastnice řízení podávající kasační opravný prostředek (navrhovatelka),

příčemž dalšími účastníky řízení jsou:

Komise Evropských společností, zastoupená J. Flettem, B. Martenczukem a T. Scharfem, jako zmocněnci, s adresou pro účely doručování v Lucemburku,

žalovaná v prvním stupni,

* Jednací jazyk: angličtina.

Spojené království Velké Británie a Severního Irska, zastoupené T. Harris, M. Hall
a G. Facennou, jako zmocněnci,

vedlejší účastník v prvním stupni,

SOUDNÍ DVŮR (třetí senát),

ve složení A. Rosas, předseda senátu, A. Ó Caoimh, J. N. Cunha Rodrigues (zpravodaj),
U. Löhmus a A. Arabadžev, soudci,

generální advokát: P. Mengozzi,
vedoucí soudní kanceláře: R. Grass,

po vyslechnutí stanoviska generálního advokáta na jednání konaném dne 17. července
2008,

I - 10556

vydává tento

Rozsudek

- ¹ Svým kasačním opravným prostředkem se British Aggregates Association (dále jen „BAA“ nebo „navrhovatelka“) domáhá zrušení rozsudku Soudu prvního stupně Evropských společenství ze dne 13. září 2006, British Aggregates v. Komise (T-210/02, Sb. rozh. s. II-2789, dále jen „napadený rozsudek“), kterým Soud zamítl její žalobu na neplatnost části rozhodnutí Komise K (2002) 1478 konečné ze dne 24. dubna 2002 o státní podpoře N 863/01 – Spojené království/Daň z kameniva (dále jen „sporné rozhodnutí“).

Skutečnosti předcházející sporu

- ² Skutkový základ sporu je v bodech 1 až 25 napadeného rozsudku vylíčen následovně:

„1. British Aggregates Association je sdružení seskupující malé nezávislé podniky provozující kamenolomy ve Spojeném království. Má 55 členů provozujících více než 100 kamenolomů.

2. Kamenivo je zrnitý chemicky inertní materiál, který je využíván v oblasti stavebnictví a inženýrských staveb. Může být používán jako takový, například jako navážka nebo štěrky, nebo smíchán s pojivem, jako je cement (k získání betonu) nebo asfalt. Některé přírodně zrnité materiály, jako je písek nebo štěrky, mohou být získány proséváním. Další materiály, jako je tvrdý kámen, musejí být před proséváním drceny. Kamenivo používané pro různé účely musí splňovat příslušná kritéria a fyzikální vlastnosti původního materiálu určují, zda je vhodný pro zamýšlené použití. Například kritéria pro násypy jsou méně přísná než kritéria pro podkladní vrstvy vozovek, která naopak nejsou tak přísná jako kritéria pro silně zatěžované povrchy, jako jsou povrchy vozovek či kamenivo pro kolejové lože. Pro účely, kde jsou kritéria méně přísná, existuje větší množství materiálů, zatímco materiály splňující přísnější požadavky jsou méně početné.

Finance Act 2001

3. Články 16 až 49 druhé části Finance Act 2001 (finanční zákon pro rok 2001, dále jen ‚zákon‘) a jeho přílohy 4 až 10 zavádějí ve Spojeném království Aggregates Levy (daň z kameniva, dále jen ‚AGL‘ nebo ‚daň‘).
4. Ustanovení upravující zavedení AGL nabyla podle prováděcího nařízení k tomuto zákonu účinnosti dne 1. dubna 2002.
5. Zákon byl novelizován články 129 až 133 a přílohou 38 Finance Act 2002 (finanční zákon pro rok 2002). Takto novelizovaná ustanovení upravují

osvobození pro odpady (spoils) vyplývající z těžby některých rud, zejména břidlice, ball clay a kaolín. Krom toho stanoví přechodné období pro zavedení daně v Severním Irsku.

6. AGL činí 1,60 GBP za tunu kameniva, které je předmětem obchodování (čl. 16 odst. 4 zákona).

7. Článek 16 odst. 2 zákona v novelizovaném znění stanoví, že AGL je splatná, jakmile se množství kameniva podléhajícího dani ke dni nabytí účinnosti zákona stane předmětem obchodování ve Spojeném království. Týká se tedy stejným způsobem dováženého kameniva i kameniva těžného ve Spojeném království.

8. Článek 13 odst. 2 písm. a) prováděcího nařízení umožňuje provozovateli kamenolomu získat daňovou úlevu, pokud je kamenivo podléhající dani vyváženo nebo přepravováno mimo území Spojeného království, aniž by bylo jinak upravováno.

9. Článek 17 odst. 1 zákona v novelizovaném znění stanoví:

V této části pojem »kamenivo« označuje (s výhradou článku 18 níže) kámen, štěrk nebo písek, jakož i všechny materiály, které jsou jejich dočasnými nebo přirozenými součástmi.⁴

10. Článek 17 odst. 2 zákona stanoví, že kamenivo nepodléhá dani ve čtyřech případech: je-li výslovně osvobozeno od daně; je-li předtím použito ke stavebním účelům; pokud již podléhalo dani z kameniva, nebo pokud se ke dni nabytí účinnosti zákona nenachází ve svém místě původu.

11. Článek 17 odst. 3 a 4 zákona v novelizovaném znění upravuje několik případů osvobození od daně.

12. Článek 18 odst. 1, 2 a 3 zákona v platném znění mimoto upravuje postupy osvobozené od daně a materiály, na něž se toto osvobození vztahuje.

Správní řízení a řízení před vnitrostátním soudem

13. Dopisem ze dne 24. září 2001 obdržela Komise [první] stížnost [...] od dvou podniků, které neměly žádný vztah k žalobkyni a které požádaly, aby jejich totožnost byla dotyčnému členskému státu znepřístupněna v souladu s čl. 6 odst. 2 nařízení Rady (ES) č. 659/1999 ze dne 22. března 1999, kterým se stanoví prováděcí pravidla k článku [88] Smlouvy o ES (Úř. věst. L 83, s. 1, Zvl. vyd. 08/01, s. 339). Stěžovatelé se v zásadě domnívali, že vyloučení některých materiálů z působnosti AGL, osvobození vývozu od daně a odchylky týkající se Severního Irsku představují státní podpory.

14. Dopisem ze dne 20. prosince 2001 oznámilo Spojené království Velké Británie a Severního Irsku Komisi režim podpory nazvaný „Postupné zavádění daně z kameniva v Severním Irsku“.

15. Dopisem ze dne 6. února 2002 sdělila Komise tomuto členskému státu shrnutí první stížnosti a vyzvala jej jednak, aby se k této stížnosti vyjádřil, a jednak, aby poskytl doplňující informace o AGL. Uvedený stát tak učinil dopisem ze dne 19. února 2002.

16. Dne 11. února 2002 podala žalobkyně žalobu proti AGL u High Court of Justice [...]. Dovolávala se zejména porušení pravidel Společenství v oblasti státních podpor. Rozsudkem ze dne 19. dubna 2002 zamítl High Court of Justice žalobu s tím, že povolil žalobkyni podat odvolání ke Court of Appeal [...]. Poté, co [BAA] podala odvolání, rozhodl Court of Appeal přerušit řízení z důvodu, že byla Soudu podána tato žaloba.

17. Dopisem ze dne 15. dubna 2002 žalobkyně mezitím podala Komisi stížnost proti AGL [...]. V podstatě uplatňovala, že vyloučení některých materiálů z působnosti AGL, jakož i osvobození vývozu představují státní podpory. Pokud jde o odchylky týkající se Severního Irska oznámené orgány Spojeného království, podle žalobkyně jsou neslučitelné se společným trhem.

[Sporné] rozhodnutí

18. Dne 24. dubna 2002 přijala Komise rozhodnutí nevznést námitky proti AGL [...].

19. Dne 2. května 2002 orgány Spojeného království sdělily [sporné] rozhodnutí žalobkyni. Formálně jí bylo oznámeno Komisí dopisem ze dne 27. června 2002.

20. Komise má ve svém rozhodnutí (bod 43 odůvodnění) za to, že daň neobsahuje prvek státní podpory ve smyslu čl. 87 odst. 1 ES, neboť její působnost je odůvodněna logikou a povahou daňového režimu. Krom toho se domnívá, že osvobození poskytnuté Severnímu Irsku, které bylo oznámeno Komisi, je slučitelné se společným trhem.

21. Komise při popisu rozsahu působnosti AGL v podstatě zdůrazňuje, že tato daň bude vyměřena z přírodního kameniva ,definovaného jako kamenivo vyráběné při první těžbě z přírodních usazenin rudy‘ a složené z ‚úlomků kamení, písku a štěrku, jež mohou být použity v surovém stavu nebo po mechanickém opracování, jako je drčení, propírání nebo kalibrace‘ (body 8 a 9 odůvodnění). Pokud jde o vyloučené materiály a sledované cíle, Komise v bodech 11 až 13 odůvodnění [sporného] rozhodnutí uvádí:

„AGL nebude vybírána z materiálů, které jsou vedlejším produktem nebo odpadem z jiných postupů. Podle britských orgánů jsou mezi těmito materiály uvedeny odpady břidlice a kaolínu, hlušina, prach, struska z vysokých pecí, skleněné a kaučukové odpady. Rovněž se nevybírání z recyklovaného kameniva, do kteréžto kategorie patří kámen, písek a štěrk, jež byly alespoň jednou použity (obecně v oboru stavebnictví a inženýrských staveb).

Podle britských orgánů je cílem vyloučení takovýchto materiálů z působnosti AGL podpora jejich použití jako stavebních materiálů a snížení nadměrné těžby přírodního kameniva, čímž je podporováno racionální využívání zdrojů.

Původní předpoklady britských orgánů počítají s tím, že AGL umožní snížit objem poptávky po přírodním kamenivu průměrně o 20 milionů tun ročně při roční poptávce ve Spojeném království v řádu 230 až 250 milionů tun.⁴

22. Pokud jde o posouzení rozsahu působnosti AGL, [sporné] rozhodnutí v bodech 29 a 31 odůvodnění uvádí:

„Komise podotýká, že AGL se vztahuje pouze na obchodní využití kamene, písku a šterku použitých jako kamenivo. Nevztahuje se na tyto materiály, pokud jsou používány k jiným účelům. AGL bude vybírána pouze z přírodního kameniva. Nebude vybírána z kameniva vytěženého jako vedlejší produkty nebo odpad jiných postupů (sekundární kamenivo) ani z recyklovaného kameniva. Komise se tudíž domnívá, že AGL se týká pouze některých oborů činnosti a některých podniků. Poznává tedy, že je třeba posoudit, zda je rozsah působnosti AGL odůvodněn logikou a systematikou daňového systému.“

[...] [S]pojené království v rámci výkonu pravomoci upravit svůj vnitrostátní daňový režim pojal AGL tak, aby maximalizovala využití recyklovaného kameniva nebo dalších substitučních produktů oproti přírodnímu kamenivu a podporovala racionální využití přírodního kameniva, které je neobnovitelným přírodním zdrojem. Zásahy do životního prostředí, jaké představuje těžba

kameniva, kterou Spojené království hodlá omezit prostřednictvím AGL, zahrnují hluk, prach, zásahy do biodiverzity a vizuální degradaci.'

23. Komise z toho v bodě 32 odůvodnění vyvozuje, že ‚AGL je specifickou daní, jejíž rozsah působnosti je velmi omezen, vymezen členským státem podle zvláštních vlastností dotyčného oboru činnosti‘, a že ‚[s]truktura a dosah daně odrážejí značný rozdíl mezi těžbou přírodního kameniva, která vede k nežádoucím důsledkům pro životní prostředí, a výrobou sekundárního nebo recyklovaného kameniva, která představuje významný přínos pro nakládání s kamenem, pískem a šterkem pocházejícími z těžby a jiných prací či nakládání prováděné legálně k různým účelům‘.
24. Pokud jde o osvobození vyváženého kameniva, které nebylo zpracováno na území Spojeného království, od daně, [sporné] rozhodnutí v bodě 33 odůvodnění uvádí:

‚[...] takové řešení je odůvodněno skutečností, že kamenivo může být ve Spojeném království osvobozeno od daně, pokud je používáno ve výrobních procesech osvobozených od daně (např. výroba skla, plastů, papíru, hnojiv a pesticidů). Vzhledem k tomu, že britské orgány nemohou vykonávat kontrolu nad použitím kameniva mimo své území, je osvobození vývozu od daně žádoucí z důvodu právní jistoty vývozců kameniva a zabránění nespravedlivému zacházení s vývozy kameniva, které by jinak mohly být osvobozeny od daně ve Spojeném království.‘]

25. Komise v bodě 34 odůvodnění uzavírá:

„[Z] povahy a obecné systematiky takového výběru daně vyplývá, že se nepoužije na sekundární ani recyklované kamenivo. Uložení daně z těžby přírodního kameniva přispěje ke snížení těžby primárního kameniva, menšímu využívání neobnovitelných zdrojů a zmírnění škodlivých následků pro životní prostředí. Komise je tudíž toho názoru, že výhody, které mohou vzniknout některým podnikům z důvodu vymezení rozsahu působnosti AGL, jsou odůvodněny povahou a obecnou systematikou daňového režimu.“

Řízení před Soudem a napadený rozsudek

- 3 Návrhem došlým kanceláři Soudu dne 12. července 2002 podala BAA žalobu, kterou se domáhala částečného zrušení sporného rozhodnutí.
- 4 Usnesením ze dne 28. listopadu 2002 bylo Spojenému království Velké Británie a Severního Irska povoleno vedlejší účastenství na podporu návrhových žádání Komise.
- 5 Žalobkyně se na podporu své žaloby dovolávala zaprvé porušení čl. 87 odst. 1 ES, zadruhé nedostatečného odůvodnění, zatřetí skutečnosti, že Komise porušila svoji povinnost zahájit formální vyšetřovací řízení a začtvrté toho, že tento orgán porušil ve fázi předběžného vyšetřovacího řízení svoje povinnosti.

- 6 Třebaže Komise nevznesla formální námitku nepřijatelnosti, zpochybnila přípustnost žaloby s poukazem na to, že žalobkyně nebyla sporným rozhodnutím „osobně“ dotčena ve smyslu čl. 230 čtvrtého pododstavce ES.
- 7 Soud z důvodů uvedených v bodech 45 až 68 napadeného rozsudku rozhodl, že žaloba je přípustná. Poté však zamítl první a druhý žalobní důvod, které zkoumal jako celek, a následně i třetí a čtvrtý žalobní důvod s odůvodněním, které k jednotlivým žalobním důvodům uvedl v bodech 104 až 156, 163 až 173 a 177 až 180 napadeného rozsudku. Soud tedy žalobu v plném rozsahu zamítl.

Návrhová žádání účastníků řízení o kasačním opravném prostředku

- 8 BAA navrhuje, aby Soudní dvůr:
- zamítl vzájemný kasační opravný prostředek;

 - zrušil napadený rozsudek;

 - zrušil sporné rozhodnutí, s výjimkou části týkající se osvobození přiznaného Severnímu Irsku;

- uložil Komisi a vedlejšímu účastníku řízení náhradu nákladů řízení v obou stupních.

9 Komise navrhuje, aby Soudní dvůr:

- zrušil napadený rozsudek a rozhodl, že žaloba je nepřípustná, nebo, pokud tak neučiní,

- zamítl kasační opravný prostředek jako nepřípustný nebo neopodstatněný;

- uložil BAA náhradu nákladů řízení v obou stupních.

10 Vláda Spojeného království navrhuje, aby Soudní dvůr kasační opravný prostředek v plném rozsahu zamítl.

Ke vzájemnému kasačnímu opravnému prostředku

- 11 Vzhledem k tomu, že se vzájemný kasační opravný prostředek podaný Komisí týká přípustnosti žaloby, kterou BAA podala k Soudu, tedy otázky, která předchází meritornímu posouzení hlavního kasačního opravného prostředku, je třeba se jím zabývat na prvním místě.
- 12 Komise tvrdí, že se Soud dopustil nesprávného právního posouzení tím, že rozhodl, že žaloba je přípustná. Tento důvod vzájemného kasačního opravného prostředku se člení na dvě části.

K první části důvodu vzájemného kasačního opravného prostředku týkajícího se nepřípustnosti

Argumentace účastníků řízení

- 13 Komise tvrdí, že se Soud dopustil nesprávného právního posouzení tím, že pominul skutečnost, že AGL je svojí povahou opatřením s obecnou působností. Toto opatření podle ní zavádí daňovou povinnost za podmínek, které jsou formulované objektivně a abstraktně, a je tedy obecně závazným normativním opatřením, které se potenciálně vztahuje na neomezený počet hospodářských subjektů ve Spojeném království.
- 14 Ačkoli Soud dospěl k opačnému závěru, je Komise toho názoru, že má-li podporové opatření přímou a obecnou působnost, má obecnou působnost i rozhodnutí, kterým

Komise takovéto opatření schvaluje, a tudíž je nelze považovat za akt, kterým jsou adresáti opatření nebo jejich konkurenti „osobně“ dotčeni ve smyslu čl. 230 čtvrtého pododstavce ES.

- 15 Komise k tomu uvádí, že pokud žalobkyně napadá opodstatněnost rozhodnutí nevznést námitky, jako je tomu v projednávané věci, uznává judikatura přípustnost takového napadení pod podmínkou, že postavení žalobkyně na trhu je podstatně dotčeno podporou, která je předmětem napadeného rozhodnutí. Naopak v případě, že by navrhovatelka napadala rozhodnutí nezahájit formální vyšetřovací řízení s cílem chránit svá procesní práva zaručená čl. 88 odst. 2 ES, postačuje k tomu, aby mohla toto rozhodnutí napadnout, když bude „zúčastněnou stranou“ ve smyslu uvedeného ustanovení (viz v tomto smyslu rozsudky ze dne 19. května 1993, *Cook v. Komise*, C-198/91, Recueil, s. I-2487, bod 23, a ze dne 15. června 1993, *Matra v. Komise*, C-225/91, Recueil, s. I-3203, bod 17).
- 16 V případě, jako je tento, kdy se jedná o obecný režim podpory, musí být podle Komise při ověřování toho, zda je navrhovatelka osobně dotčena, použito kritérium, které je přísnější než kritérium podstatného dotčení jejího postavení na trhu (viz v tomto smyslu rozsudek Soudního dvora ze dne 2. února 1988, *Kwekerij van der Kooy a další v. Komise*, 67/85, 68/85 a 70/85, Recueil, s. 219, bod 15; rozsudek Soudu ze dne 5. června 1996, *Kahn Scheepvaart v. Komise*, T-398/94, Recueil, s. II-477, body 39 až 41, jakož i rozsudek ze dne 11. února 1999, *Arbeitsgemeinschaft Deutscher Luftfahrt-Unternehmen a Hapag-Lloyd v. Komise*, T-86/96, Recueil, s. II-179, bod 45).
- 17 Komise dále uvádí, že i přes obecnou povahu opatření se Soud v bodech 58 až 66 napadeného rozsudku zcela opřel o tvrzené účinky AGL na soutěžní postavení třech členů BAA. Výběr oněch tří členů podle ní nelze odůvodnit žádnou okolností specifickou právě pro tyto členy.

- 18 Navíc podle ní členové BAA nejsou jedinými podniky, na něž měla tato daň nepříznivé dopady. Tvrdí, že AGL se nepříznivě dotkla i mnoha jiných podniků a že vzhledem k objektivnímu a abstraktnímu způsobu, jímž je povinnost zaplatit daň definována, je počet dotčených podniků potenciálně neomezený. Rozhodnutí, kterým byla AGL schválena, se tedy žádného dotčeného podniku netýká osobně.
- 19 Potvrzení přístupu Soudu by podle Komise mělo významné dopady na celý systém, neboť rozhodnutí Komise týkající se údajných všeobecných podporových opatření, například ve formě daňových opatření, by tak mohla být napadnuta potenciálně neomezeným počtem osob, což by vedlo až k tomu, že pojem „osobně dotčený“ ve smyslu článku 230 čtvrtého pododstavce ES ztratí význam.
- 20 BAA v první řadě poukazuje na to, že Soud dospěl k závěru, že vyhověla kritériu podstatného dotčení jejího postavení na příslušném trhu. Soud tedy nemusel zkoumat, zda okolnost, že je „zúčastněnou stranou“ ve smyslu čl. 88 odst. 2 ES, postačuje k tomu, aby uznal přípustnost žaloby, jestliže uplatňovala i jiné žalobní důvody, než je důvod vycházející z toho že, Komise porušila svoji povinnost zahájit formální vyšetřovací řízení.
- 21 BAA zastává názor, že se Soud nedopustil žádného nesprávného právního posouzení v tom, že by opomněl zohlednit obecně závaznou povahu AGL. Judikatura podle ní, pokud jde o zkoumání přípustnosti žaloby na neplatnost podané soutěžitelem proti rozhodnutí přijatému na základě čl. 88 odst. 3 ES, nerozlišuje, zda je předmětné opatření svojí povahou individuální, či obecné.

- 22 Dále podle ní platí, že ačkoli by okolnost, zda má podporové opatření povahu opatření s obecnou působností, nebo individuálního rozhodnutí, mohla být kritériem pro posouzení přípustnosti žaloby podané tím, kdo má z uvedeného podporového opatření prospěch, nemůže tomu tak být u žaloby podané jedním ze soutěžitelů. Povaha podporového opatření nemá podle BAA nutně vliv na počet dotčených soutěžitelů ani na způsob, jakým jsou dotčeni. Je toho názoru, že „individuální“ dotace vyplacená určitému podnikovi se tak může dotknout neurčitého počtu soutěžitelů, kteří mohou být všichni dotčeni ve svém postavení konkurentů.
- 23 Výše citované rozsudky *Kwekerij van der Kooy a další v. Komise a Arbeitsgemeinschaft Deutscher Luftfahrt-Unternehmen a Hapag-Lloyd v. Komise* jsou podle ní zjevně irelevantní, neboť se v nich jednalo o žaloby podané potenciálními příjemci proti rozhodnutím podle čl. 88 odst. 2 ES. Ve výše citovaném rozsudku *Kahn Scheepvaart v. Komise* nebyly účinky podporového opatření na soutěžní postavení žalobkyně prokázány, zatímco v daném případě Soud dospěl k závěru, že účinky předmětného podporového opatření na soutěžní postavení členů BAA jsou podstatné.

Závěry Soudního dvora

- 24 V rámci první části tohoto důvodu vzájemného kasačního opravného prostředku Komise zpochybňuje způsob, jakým Soud posoudil přípustnost žaloby, v tom, že dospěl k závěru, že BAA je sporným rozhodnutím „osobně“ dotčena ve smyslu čl. 230 čtvrtého pododstavce ES, ačkoli obecná působnost tohoto rozhodnutí měla vést Soud k závěru, že jím BAA osobně dotčena nebyla.

- 25 Podle čl. 230 čtvrtého pododstavce ES platí, že fyzická nebo právnická osoba může podat žalobu proti rozhodnutí, které je určeno jiné osobě, pouze pokud se jí uvedené rozhodnutí bezprostředně a osobně dotýká.
- 26 Podle ustálené judikatury mohou jiné subjekty než adresáti rozhodnutí tvrdit, že jsou osobně dotčeny, pouze tehdy, jsou-li tímto rozhodnutím zasaženy z důvodu určitých vlastností, které jsou pro ně zvláštní, nebo faktické situace, která je vymezuje vzhledem ke všem ostatním osobám, a tím je individualizuje způsobem obdobným tomu, jakým by byl individualizován adresát takového rozhodnutí (viz zejména rozsudek ze dne 15. července 1963, *Plaumann v. Komise*, 25/62, Recueil, s. 197, s. 223; výše citované rozsudky ze dne 19. května 1993, *Cook v. Komise*, bod 20; ze dne 15. června 1993, *Matra v. Komise*, bod 14; ze dne 13. prosince 2005, *Komise v. Aktionsgemeinschaft Recht und Eigentum*, C-78/03 P, Sb. rozh. s I-10737, bod 33, jakož i rozsudek ze dne 11. prosince 2008, *Německo a další v. Kronofrance*, C-75/05 P a C-80/05 P, Sb. rozh. s. I-6619, bod 36).
- 27 Jelikož se tato žaloba v projednávané věci týkala rozhodnutí Komise v oblasti státních podpor, je třeba uvést, že v rámci řízení o kontrole státních podpor, upraveného v článku 88 ES, musí být rozlišována jednak předběžná fáze zkoumání podpor zavedená v odstavci 3 tohoto článku, jejímž cílem je pouze umožnit Komisi, aby si mohla utvořit svůj prvotní názor na to, zda je předmětná podpora částečně či plně slučitelná, a jednak fáze vyšetřování uvedená v odstavci 2 téhož článku. Pouze v rámci této fáze, která má umožnit Komisi, aby získala úplné informace o všech okolnostech věci, ukládá Smlouva Komisi povinnost vyzvat zúčastněné strany, aby předložily své připomínky (viz výše citované rozsudky *Cook v. Komise*, bod 22; *Matra v. Komise*, bod 16; rozsudek ze dne 2. dubna 1998, *Komise v. Sytraval a Brink's France*, C-367/95 P, Recueil, s. I-1719, bod 38; výše citované rozsudky *Komise v. Aktionsgemeinschaft Recht und Eigentum*, bod 34, a *Německo v. Kronofrance*, bod 37).

- 28 Z toho vyplývá, že jestliže, Komise rozhodnutím přijatým na základě odstavce 3 téhož článku konstatuje, aniž bylo zahájeno formální vyšetřovací řízení stanovené v čl. 88 odst. 2 ES, že podpora je slučitelná se společným trhem, mohou se nositelé těchto procesních záruk domoci jejich dodržení, pouze pokud mají možnost toto rozhodnutí zpochybnit před soudem Společenství. Z těchto důvodů soud Společenství prohlásí za přípustnou žalobu na zrušení takového rozhodnutí podanou zúčastněnou stranou ve smyslu čl. 88 odst. 2 ES, pokud žalobce podáním žaloby sleduje zajištění ochrany procesních práv, kterých požívá na základě tohoto posledně uvedeného ustanovení (výše citované rozsudky Komise v. Aktionsgemeinschaft Recht und Eigentum, bod 35 a citovaná judikatura, jakož i Německo a další v. Kronofrance, bod 38).
- 29 Soudní dvůr již měl příležitost upřesnit, že takovými zúčastněnými stranami jsou osoby, podniky nebo sdružení, jejichž zájmy mohou být dotčeny poskytnutím podpory, tj. zejména podniky soutěžící s příjemci této podpory a profesní organizace (výše citované rozsudky Komise v. Sytraval a Brink's France, bod 41; Komise v. Aktionsgemeinschaft Recht und Eigentum, bod 36, jakož i Německo a další v. Kronofrance, bod 39).
- 30 Naproti tomu, pokud žalobce zpochybňuje opodstatněnost rozhodnutí o posouzení podpory jako takové, pouhá skutečnost, že může být považován za „zúčastněnou stranu“ ve smyslu čl. 88 odst. 2 ES, nemůže postačovat pro uznání přípustnosti žaloby. Musí v takovém případě prokázat, že má zvláštní postavení ve smyslu výše citovaného rozsudku Plaumann v. Komise. Tak je tomu zejména tehdy, pokud je žalobcovo postavení na trhu podstatně dotčeno podporou, která je předmětem napadeného rozhodnutí (rozsudek ze dne 28. ledna 1986, Cofaz a další v. Komise, 169/84, Recueil, s. 391, bod 22 až 25; výše citované rozsudky Komise v. Aktionsgemeinschaft Recht und Eigentum, bod 37, a Německo a další v. Kronofrance, bod 40).
- 31 Ačkoli Komise hájí opačnou tezi, obecná působnost sporného rozhodnutí, která vyplývá z toho, že jeho předmětem je povolení daňového režimu, který se vztahuje na

kategorii obecně a abstraktně definovaných hospodářských subjektů, nemůže zabránit použití citované judikatury.

32 Soudní dvůr opakovaně judikoval, že skutečnost, že akt má svou povahou a působností normativní charakter, jelikož se obecně použije na zúčastněné hospodářské subjekty, nevylučuje, že by se mohl některých z nich dotýkat osobně (viz zejména rozsudek ze dne 18. května 1994, *Codorniu v. Rada*, C-309/89, Recueil, s. I-1853, bod 19, jakož i rozsudek ze dne 22. června 2006, *Belgie a Forum 187 v. Komise*, C-182/03 a C-217/03, Sb. rozh. s. I-5479, bod 58).

33 Ve věci přípustnosti žaloby na neplatnost obecného režimu podpor Soudní dvůr nedávno rozhodl, že sdružení založené k prosazování společných zájmů jedné kategorie jednotlivců, které se domáhalo zrušení napadeného rozhodnutí z meritorních důvodů, může být považováno za osobně dotčené, pokud je „postavení jeho členů na trhu podstatným způsobem dotčeno“ režimem podpor, který je předmětem napadeného rozhodnutí (viz výše citovaný rozsudek *Komise v. Aktionsgemeinschaft Recht und Eigentum*, bod 70).

34 Dále, jak uvedl generální advokát v bodech 40 až 43 svého stanoviska, z Komisí citovaných rozsudků nelze dovodit, že platí její teze, podle níž, týká-li se sporné rozhodnutí obecného režimu podpor, musí být použito kritérium, které je přísnější než kritérium podstatného dotčení postavení na příslušném trhu.

35 Z výše uvedeného vyplývá, že bez ohledu na to, zda je předmětné podporové opatření obecné či individuální povahy, platí, že pokud žalobce zpochybňuje opodstatněnost rozhodnutí o posouzení podpory jako takové, musí prokázat, že má „zvláštní postavení“

ve smyslu výše citovaného rozsudku Plaumann v. Komise, čemuž tak je, zejména pokud je žalobcovo postavení na příslušném trhu podstatně dotčeno podporou, která byla předmětem sporného rozhodnutí.

- 36 Když tedy Soud požadoval, aby bylo prokázáno, že postavení BAA na trhu bylo podstatně dotčeno přijetím sporného rozhodnutí, držel se přesně judikatury uvedené v bodě 30 tohoto rozsudku.
- 37 Soud v bodě 54 napadeného rozsudku totiž dospěl k závěru, kterému Komise neoponovala, že se BAA nespokojila pouze s tím, že napadla odmítnutí Komise zahájit formální vyšetřovací řízení, ale rovněž zpochybnila opodstatněnost sporného rozhodnutí.
- 38 Soud rovněž postupoval správně, když při ověřování toho, zda byla splněna podmínka, že dotýčný podnik musí být osobně dotčen ve smyslu čl. 230 čtvrtého pododstavce ES, zkoumal, zda BAA relevantním způsobem uvedla důvody, proč je AGL způsobila podstatně zasáhnout do postavení alespoň jednoho z jejích členů na trhu kameniva.
- 39 Ačkoli Komise tvrdí opak, platí, jak správně uvedl Soud v bodě 47 napadeného rozsudku, že žaloba podaná sdružením jednajícím jménem nebo namísto jednoho nebo více svých členů je přípustná, pokud by tito členové mohli sami podat přípustnou žalobu (viz v tomto smyslu zejména usnesení ze dne 18. prosince 1997, Sveriges Betodlares a Henrikson v. Komise, C-409/96 P, Recueil, s. I-7531, body 46 a 47).

- 40 Výtka Komise ohledně toho, že došlo ke svévolnému a neodůvodněnému výběru tří členů BAA, k jejichž soutěžnímu postavení bylo přihlíženo při zkoumání toho, zda má být navrhovatelka považována za „osobně“ dotčenou ve smyslu čl. 230 čtvrtého pododstavce ES, tak musí být rovněž odmítnuta.
- 41 Vzhledem k výše uvedenému je třeba zamítnout první část důvodu vzájemného kasačního opravného prostředku uplatněného Komisí, který se týká nepřípustnosti.

K druhé části důvodu vzájemného kasačního opravného prostředku týkajícího se nepřípustnosti

Argumentace účastníků řízení

- 42 Komise tvrdí, že se Soud dopustil nesprávného právního posouzení tím, že správně nepřezkoumal, zda bylo soutěžní postavení členů BAA dotčeno podstatným způsobem, neboť k závěru, že tato podmínka byla splněna, dospěl na základě útržkovitých informací, aniž by přihlížel k celkové situaci na trhu.
- 43 Co se týče oněch tří podniků, o nichž hovoří BAA, Soud podle Komise ke každému jednotlivému případu uvedl, že určitá část jejich výroby podléhala AGL a že zdaňované výrobky byly v konkurenčním vztahu k jiným nezdaňovaným výrobkům. Soud podle ní však neuvedl důvody, proč je v případě dotyčných podniků „podstatně dotčeno jejich soutěžní postavení“ ve smyslu judikatury. Konkrétně pak neuvedl důsledky této

konkurence z hlediska cen, podílů na trhu či ziskovosti podniků v rozporu s požadavky plynoucími z judikatury, podle níž se podnik nemůže spoléhat pouze na to, že je v postavení soutěžitele ve vztahu k příjemci podpory, ale musí prokázat, že se nachází v situaci, která jej individualizuje způsobem obdobným tomu, jakým by byl individualizován adresát rozhodnutí.

44 Podle Komise je možné, že podíl výrobků podléhajících AGL na trhu klesne v poměru k jiným výrobkům a odvětvím, a není vyloučeno, že takovýto celkový pokles podílu na trhu může postihnout i kterýkoli podnik ve Spojeném království, který vyrábí kamenivo. Podle Komise se nicméně jedná o účinek na celé odvětví, který není vyvolán konkrétní okolností, která by byla specifická pro konkrétní podnik ve srovnání s jinými podniky z dotčeného odvětví. Z těchto důvodů je výklad Soudu, podle něhož může být určitý podnik podstatně dotčen, i když se jeho postavení naprosto neliší od postavení mnoha jiných podniků, neslučitelný s tím, jak čl. 230 čtvrtý pododstavec vykládá Soudní dvůr.

45 BAA tvrdí, že i za předpokladu, že by se přípustnost v daném případě řídila přísnějším kritériem podstatného dotčení postavení žalobkyně na příslušném trhu, které Soud použil, dospěl Soud ke správnému závěru, že její členové jsou podstatně dotčeni. BAA tvrdí, že poskytla přesné informace o účincích AGL na soutěžní postavení některých ze svých členů a že Soud se o toto upřesnění opíral ve svém závěru, že soutěžní postavení členů BAA bylo podstatně dotčeno. Posouzení Soudu se podle ní týkalo otázky skutkové, která nepodléhá přezkumu, který provádí Soudní dvůr v rámci řízení o kasačním opravném prostředku.

Závěry Soudního dvora

46 Druhou částí důvodu vzájemného kasačního opravného prostředku týkajícího se přípustnosti Komise zpochybňuje analýzu, na jejímž základě Soud dospěl k závěru, že u žalobkyně došlo k podstatnému dotčení postavení na trhu. Komise Soudu především vytýká, že neuvedl důvody, proč bylo v případě dotčených podniků „podstatně dotčeno jejich soutěžní postavení“, konkrétně že v rozporu s požadavky plynoucími z judikatury, podle níž se podnik nemůže hájit pouze tím, že je ve vztahu k příjemci podpory v postavení soutěžitele, neuvedl důsledky této konkurence z hlediska cen, podílů na trhu či ziskovosti podniků.

47 Pokud jde o určení toho, zda došlo k „podstatnému dotčení postavení“ navrhovatelky na příslušném trhu, je třeba uvést, že Soudní dvůr již měl příležitost upřesnit, že samotná okolnost, že určitý akt může mít určitý vliv na soutěžní poměry na relevantním trhu a že se dotčený podnik mohl nacházet v jakémkoli vztahu soutěže vůči tomu, kdo má prospěch z tohoto aktu, nemůže v žádném případě postačovat k tomu, aby uvedený podnik mohl být považován za osobně dotčený uvedeným aktem (viz zejména rozsudek ze dne 22. listopadu 2007, Španělsko v. Lenzing, C-525/04 P, Sb. rozh. s. I-9947, bod 32).

48 Podnik se tedy nemůže spoléhat výlučně na své postavení soutěžitele ve vztahu k podniku-příjemci, ale musí mimoto prokázat, že se nachází v takové faktické situaci, jaká jej individualizuje způsobem obdobným tomu, jakým byl individualizován adresát rozhodnutí (viz zejména výše citovaný rozsudek Španělsko v. Lenzing, bod 33).

49 Ačkoli Komise tvrdí opak, Soud se v daném případě neomezil na konstatování existence pouhého vztahu soutěže mezi členy BAA a podniky, které nemají povinnost k AGL.

50 Z bodů 55 až 62 napadeného rozsudku totiž vyplývá, že Soud svůj závěr z bodu 63 napadeného rozsudku o tom, že sporným státním opatřením mohlo být dotčeno soutěžní postavení některých jejích členů a že toto „dotčení je podstatné“, opřel o následující skutečnosti:

- cílem AGL je přesunout část poptávky po přírodním kamenivu směrem k jiným výrobkům, které jsou osvobozeny od daně, aby bylo podpořeno jejich použití jako kamenivo a snížena těžba přírodního kameniva. Podle předpokladů britských orgánů, jež byly převzaty v napadeném rozhodnutí a nebyly zpochybněny, umožní tato daň snížení poptávky po přírodním kamenivu průměrně o přibližně 8 až 9 % ročně (bod 55 napadeného rozsudku);

- podle informací, jejichž správnost není zpochybněna ani Komisí, ani vládou Spojeného Království, jsou někteří členové BAA, zejména Torrington Stone, Sherburn Stone Co. Ltd a Cloburn Quarry, přímými soutěžiteli výrobců materiálů osvobozených od daně, kteří se stali konkurenceschopnými díky zavedení AGL (bod 58 napadeného rozsudku);

- Torrington Stone, provozující kamenolom v Devonu, vyráběla neopracovaný stavební kámen a obkladové kamenivo, prodávané průměrně za [...] GBP za tunu z kamenolomu, jakož i tesaný stavební kámen prodávaný průměrně za [...] GBP za tunu z kamenolomu. Tyto výrobky představují 3 až 5 % objemu těžného kamene.

Zbýlých 95 % je zastoupeno odvozenými nebo vedlejšími produkty, tvořenými v projednávaném případě z běžné navážky (prodávané průměrně za [...] GBP za tunu z kamenolomu) a drcené navážky (prodávané průměrně za [...] GBP za tunu z kamenolomu). Pouze opracovaný stavební kámen nepodléhá AGL. Před zavedením AGL byly navážky prodávány v okruhu 50 kilometrů. Od zavedení této daně soutěží v této oblasti s odvozenými materiály pocházejícími zejména z lomů na těžbu kaolínu vzdálených více než 80 kilometrů, které nepodléhají AGL (bod 59 napadeného rozsudku);

- Sherburn Stone Co. Ltd, provozující zejména kamenolom v Barton v Yorkshire, vyráběla materiály s vysokými technickými specifikacemi určené k výrobě betonu s vysokými nároky na vlastnosti. Tyto výrobky, jež představují 50 % těžného kamene a jejichž průměrná prodejní cena činí [...] GBP za tunu z kamenolomu, podléhají AGL. Ze zbylých 50 % vytěženého kamene vyrábí Sherburn Stone Co. Ltd drobné kamenivo a jílovité zbytky, které jsou použitelné pro navážky a prodávány průměrně za [...] GBP za tunu z kamenolomu. Od zavedení AGL se prodej těchto výrobků stal obtížnějším a jejich zásoby se staly neudržitelnými (bod 60 napadeného rozsudku);

- Cloburn Quarry, provozující kamenolom ve Skotsku, zaměřila svou výrobu na kamenivo vysoké jakosti, které může snést vyšší přepravní náklady. Všechny její výrobky podléhají AGL. Červený štěrk a žula s vysokou technickou specifikací, vyráběné tímto podnikem a používané zejména jako štěrk nebo do betonu s vysokými nároky na vlastnosti a s asfaltem, které jsou prodávány za průměrnou cenu [...] GBP za tunu z kamenolomu, nesoutěží s materiály nepodléhajícími dani, které jsou odvozeny od výroby kaolínu nebo břidlice. Naproti tomu 25 % výrobků těžných v kamenolomu Cloburn Quarry a tvořících především drobné kamenivo, prodávané za průměrnou cenu [...] GBP za tunu z kamenolomu, sloužící k navážkám, soutěží s materiály nepodléhajícími dani (bod 61 napadeného rozsudku);

- činnost těchto podniků na trhu kameniva není čistě okrajová ve srovnání s hlavní činností a z číselných údajů uvedených výše v každém případě vyplývá, že obchodní využití odvozených výrobků jako kameniva představuje poměrně významnou část činnosti výše uvedených podniků (bod 62 napadeného rozsudku).

51 Stejně tak Soud opřel svůj závěr, že tou částí sporného státního opatření, která se týká osvobození vývozu, mohlo být dotčeno soutěžní postavení některých jejích členů a že tento zásah je podstatný, o následující skutečnosti:

- BAA tvrdí, že toto osvobození má rovněž negativní dopad na soutěžní postavení jejích členů, kteří vyvážejí velmi málo nebo vůbec, na rozdíl od jejich významnějších soutěžitelů na trhu Spojeného království. Osvobození vývozu od daně poskytuje těmto soutěžitelům, zejména provozovateli kamenolomu Glensanda, od něž pochází více než 90 % vyváženého kameniva, výhodu vyrovnání ztrát z ceny těchto výrobků uváděných na trh ve Spojeném království. Členové žalobkyně jsou naopak vedeni k prodeji svého zdaněného kameniva se ztrátou a musejí přenést daňovou zátěž na všechny své výrobky (bod 65 napadeného rozsudku);
- osvobozením vývozu od daně může být podstatně dotčeno soutěžní postavení alespoň jednoho z členů BAA, neboť žalobkyně uvádí, aniž by jí ostatně Komise či vedlejší účastník odporovali, že na trhu žuly s vysokými technickými specifikacemi používané zejména jako kamenivo pro kolejové lože (podléhající AGL) se Cloburn Quarry nachází v přímém konkurenčním vztahu s kamenolomem Glensanda,

nacházejícím se stejně jako kamenolom provozovaný společností Cloburn Quarry ve Skotsku. Jak přitom uvádí BAA ve své replice, aniž by tomu ostatní účastníci řízení odporovali, kamenolom Glensanda vyváží 50 % své výroby. Osvobození vývozu materiálů s nižšími specifikacemi od daně tak podnikem provozujícím tento kamenolom dává soutěžní výhodu na trhu kameniva s vysokými technickými specifikacemi ve Skotsku, neboť – na rozdíl od Cloburn Quarry, která prodává se ztrátou své kamenivo s nízkými technickými specifikacemi ve Spojeném království a přenáší tuto ztrátu na cenu materiálů s vysokými technickými specifikacemi – celková částka AGL, kterou kamenolom Glensanda musí přenést na své klienty na vnitrostátním trhu, je poměrně snížena o polovinu ve srovnání s částkou, kterou přenáší nevyvážející soutěžitel (bod 66 napadeného rozsudku).

52 Z výše uvedeného vyplývá, že Soud se zdaleka nespokojil s tím, že by potvrdil existenci pouhého soutěžního vztahu mezi členy BAA a ostatními podniky, které nemají povinnost k AGL, ale skutečně zkoumal, zda sporným státním opatřením mohlo být dotčeno soutěžní postavení některých jejich členů a zda je toto dotčení podstatné.

53 Na rozdíl od toho, co tvrdí Komise, z judikatury Soudního dvora nevyplývá, že takové zvláštní postavení, jaké charakterizuje „jiný subjekt než adresáty rozhodnutí“ ve smyslu výše uvedeného rozsudku Plaumann v. Komise vůči jakémukoliv jinému hospodářskému subjektu, musí být nezbytně vyvozováno z takových poznatků, jako jsou významný pokles obrátu, nezanedbatelné finanční ztráty nebo podstatné snížení podílů na trhu v důsledku přiznání dotčené podpory. Přiznání státní podpory může zasáhnout do konkurenčního postavení subjektu rovněž jinými způsoby, zejména tím, že způsobí ušlý zisk nebo vývoj méně příznivý než ten, který by byl zaznamenán v případě neexistence takové podpory. Rovněž intenzita takového zásahu se může lišit v závislosti na značném počtu takových faktorů, jako je zejména struktura dotčeného trhu nebo povaha dotčené podpory. Prokázání podstatného zásahu do postavení soutěžitele na

trhu tedy nemůže být omezeno na existenci určitých důkazů nasvědčujících zhoršení jeho obchodní nebo finanční výkonnosti (výše citovaný rozsudek Komise v. Lenzing, body 34 a 35).

- 54 Komise Soudu dále vytýká, že dospěl k závěru, že BAA byla podstatně dotčena, třebaže se její postavení naprosto žádným způsobem neliší od postavení mnoha jiných podniků, ačkoli měl, jedná-li se o takový obecný režim podpory, jaký je napaden v této věci, použít při zjišťování účinku na soutěžní postavení žalobkyně přísnější kritérium.
- 55 Nicméně, jak bylo uvedeno v bodě 35 tohoto rozsudku, z ustálené judikatury Soudního dvora vyplývá, že bez ohledu na to, zda je předmětné podporové opatření obecné, či individuální povahy, platí, že pokud žalobce zpochybňuje opodstatněnost rozhodnutí o posouzení podpory jako takové, musí prokázat, že má „zvláštní postavení“ ve smyslu výše citovaného rozsudku Plaumann v. Komise, přičemž tak tomu je zejména tehdy, když je postavení žalobce na trhu podstatně dotčeno podporou, která byla předmětem sporného rozhodnutí (viz zejména výše citovaný rozsudek Komise v. Aktionsgemeinschaft Recht und Eigentum, bod 70).
- 56 Je-li takovéto dotčení prokázáno, pak okolnost, že se neurčitý počet jiných soutěžitelů může případně dovolávat obdobné újmy, není na překážku přípustnosti žaloby podané žalujícíím podnikem. Jak na to ostatně poukázal generální advokát v bodě 65 svého stanoviska, výslovně uvedeným účelem AGL je ovlivnit strukturu předmětného trhu tím, že dojde k přesunu části poptávky po přírodním kamenivu k alternativním výrobkům, takže konkrétním cílem této daně je ovlivnit konkurenční postavení podniků působících na tomto trhu.

- 57 Soud se proto nedopustil nesprávného právního posouzení při přezkumu podmínky osobního dotčení navrhovatelky.
- 58 Vzhledem k výše uvedeným úvahám je třeba druhou část důvodu vzájemného kasačního opravného prostředku týkajícího se přípustnosti zamítnout. Vzájemný kasační opravný prostředek je tedy třeba v plném rozsahu zamítnout.

K hlavnímu kasačnímu opravnému prostředku

- 59 BAA uplatňuje na podporu svého kasačního opravného prostředku šest důvodů. Vytýká Soudu, že se dopustil nesprávného právního posouzení:
- tím, že posoudil existenci státní podpory neobjektivním způsobem;
 - tím, že nepoužil správnou „kontrolní normu“;
 - tím, že nesprávně posoudil „povahu a obecnou systematiku“ AGL;
 - ohledně osvobození vývozu;

- tím, že potvrdil, že Komise neměla povinnost zahájit formální vyšetřovací řízení;

- tím, že dospěl k závěru, že napadené rozhodnutí bylo dostatečně odůvodněné.

K prvnímu důvodu kasačního opravného prostředku, vycházejícímu z nesprávného posouzení existence státní podpory

- ⁶⁰ BAA na podporu tohoto důvodu uvádí tři argumenty. Předně tvrdí, že zejména z bodu 117 napadeného rozsudku vyplývá, že Soud nepoužil objektivní pojem „státní podpora“. Dále podle ní v bodech 120 a 121 uvedeného rozsudku nesprávně odlišil projednávanou věc od skutkového stavu ve věci, v níž byl vydán rozsudek ze dne 8. listopadu 2001, *Adria-Wien Pipeline a Wietersdorfer & Peggauer Zementwerke* (C-143/99, Recueil, s. I-8365). Na posledním místě uvádí, že se Soud dopustil nesprávného právního posouzení tím, že uznal, že ekologická daň není selektivní, postihuje-li konkrétní odvětví, aniž by přitom měl k dispozici přesnou definici tohoto odvětví.

K první a druhé části prvního důvodu.

- ⁶¹ Vzhledem k tomu, že první a druhá část důvodu spolu úzce souvisí, je třeba je zkoumat společně.

– Argumentace účastníků řízení

- 62 BAA má za to, že Soud posoudil existenci státní podpory neobjektivním způsobem. Podle ustálené judikatury platí, že daňové opatření uplatňované selektivně na odvětví, která jsou z hlediska sledovaného cíle srovnatelná, musí být považována za státní podporu (viz v tomto smyslu rozsudek ze dne 17. června 1999, *Belgie v. Komise*, C-75/97, Recueil, s. I-3671, bod 31).
- 63 Okolnost, že daňové opatření sleduje obecné politické cíle, nestojí v cestě tomu, aby bylo opatření kvalifikováno jako státní podpora. Rozdílné přístupy, které zakládá ekologická daň, proto lze nepovažovat za státní podpory pouze pod podmínkou, že jsou ospravedlněny ekologickou logikou inherentní této dani.
- 64 BAA tvrdí, že Soud však zaujal v bodě 117 napadeného rozsudku jiný přístup, který byl dále potvrzen v bodech 115 a 128 téhož rozsudku, z něhož vyplývá, že se o selektivní přístup nejedná tehdy, když členský stát zavede pro některá odvětví ekologické daně nebo jimi zatíží určité zboží nebo služby, ale nezavede tyto ekologické daně pro všechny obdobné činnosti se srovnatelným dopadem na životní prostředí nebo ve všech odvětvích těžby v lomech a dolech, jež mají „stejný dopad“ na životní prostředí jako těžba kameniva.
- 65 Jinak řečeno, Soud výslovně uvedl, že podniky podléhající dani a podniky, které jí nepodléhají, se nacházejí z hlediska environmentálního cíle sledovaného předmětným opatřením ve srovnatelné situaci, aniž by však učinil závěr, že tyto rozdíly vedou k selektivnímu přístupu a státní podpoře, a to i přesto, že, jak Soud uvedl v bodě 128 napadeného rozsudku, je tato volba vedená snahou zachovat mezinárodní konkurenceschopnost některých odvětví.

- 66 Dále je toho názoru, že se Soud dopustil v bodech 120 a 121 napadeného rozsudku nesprávného posouzení tím, že odlišil projednávanou věc od skutkového stavu ve věci, v níž byl vydán výše citovaný rozsudek Adria-Wien Pipeline a Wietersdorfer & Peggauer Zementwerke, který se týkal snížení daně ze spotřeby elektrické energie a plynu přiznaného některým podnikům.
- 67 BAA k tomu uvádí, že je třeba si všimnout pouze účinku daňového opatření a že není rozdíl mezi osvobozením od obecně definované daně a vyloučením z rozsahu působnosti přísně vymezené daně. Účinek je stejný v tom, že dochází ke zvýhodnění některých podniků nebo některé výroby.
- 68 Navrhovatelka na podporu své argumentace zopakovala, že lomy a doly, které těží materiály jako jsou břidlice, kaolín, ball clay, uhlí a lignit, byly vyloučeny z rozsahu působnosti AGL právě s cílem zachovat mezinárodní konkurenceschopnost.
- 69 Komise a vláda Spojeného království tuto kritiku odmítají.
- 70 Tvrzení, že daňové opatření uplatňované selektivně na odvětví, která jsou srovnatelná, musí být považováno za státní podporu, podle nich nepotvrzuje ani bod 31 výše citovaného rozsudku Belgie v. Komise, ani jiná judikatura. Taková ekologická daň, jakou je AGL, podle nich ukládá některým podnikům mimořádnou povinnost, přičemž není pravda, že přiznává některým podnikům selektivní výhodu, ale spíše znevýhodňuje výrobce kameniva. Všechny ostatní podniky ze Spojeného království, které nejsou výrobci kameniva, této dani podle nich nepodléhají, takže uvedená „výhoda“ není v žádném smyslu slova selektivní.

- 71 Spojené království tvrdí, že ekologická daň se liší od opatření ke snížení zátěže v tom, že ekologická daň ukládá mimořádnou povinnost určitému odvětví, zatímco opatření ke snížení zátěže přináší selektivní výhodu, která se vymyká systému povinností, kterými jsou podniky obvykle zatíženy.
- 72 Soud podle něj dospěl k závěru, že tvrzené rozpory jsou odůvodněny logikou a cíli AGL, jak je vymezilo Spojené království. Komisi podle Spojeného království nepřísluší nahrazovat členský stát v tom, jak definuje environmentální cíle, které mají být naplňovány prostřednictvím takového autonomního daňového opatření, jakým je ekologická daň.
- 73 Ačkoli BAA tvrdí opak, Soud v bodě 117 napadeného rozsudku nezavádí neobjektivní pojem „státní podpora“, ale připomíná v tomto bodě především obsah článku 6 ES, v němž je stanoveno, že požadavky na ochranu životního prostředí musí být zahrnuty do politik Společenství uvedených v článku 3 ES, který uvádí i politiku hospodářské soutěže.
- 74 Komise dodává, že ačkoli BAA tvrdí opak, Soud se v bodě 115 napadeného rozsudku nesnažil odůvodnit osvobození od AGL, které bylo přiznáno některým výrobkům nebo podnikům, které podle cílů sledovaných předmětným daňovým opatřením měly podléhat této dani. Soud podle ní spíše poukázal na výsadní právo každého členského státu určit za současného stavu práva Společenství prioritní cíle, které hodlá naplňovat v oblasti ochrany životního prostředí prostřednictvím zavedení ekologických daní.
- 75 V reakci na kritiku formulovanou BAA k bodu 128 napadeného rozsudku Komise uvádí, že otázka, zda určité opatření je státní podporou, musí být zkoumána na základě účinků tohoto opatření, a nikoli na základě jeho důvodů a cílů. Krom toho

navrhovatelka podle ní rovněž přehlédla skutečnost, že daň je spíše nevýhoda než výhoda, což je důvod, proč členské státy mají v zásadě i nadále možnost neuložit svým podnikům mimořádné daňové povinnosti.

76 Soud podle ní rovněž správně odlišil tuto věc do věci, v níž byl vydán výše citovaný rozsudek *Adria-Wien Pipeline a Wietersdorfer & Peggauer Zementwerke*. Zejména vzhledem k ekologickým cílům sledovaným opatřením, které bylo předmětem uvedené věci, nemohlo být snížení předmětné daně, které se omezovalo na výrobní odvětví s vyloučením odvětví služeb, podle Komise odůvodněno povahou nebo celkovou strukturou systému.

77 Takovýto rozpor podle ní v projednávané věci neexistuje. I když v této věci bylo nesporné, že těžba uhlí nebo lignitu může mít rovněž určité dopady na životní prostředí, nelze tvrdit, že tyto dopady jsou totožné s dopady těžby kameniva, a že tedy nutně vyžadují stejné daňové zatížení. Vyloučení takovýchto činností z rozsahu působnosti daně je podle ní v souladu s obecnou systematikou této daně.

78 Vláda Spojeného království dodává, že ve výše citovaném rozsudku *Adria-Wien Pipeline a Wietersdorfer & Peggauer Zementwerke* se jednalo o selektivní osvobození od ekologické daně, která by jinak byla vybírána. Jinak řečeno, jednalo se o selektivní výhodu, zatímco vyloučení určitých odvětví z rozsahu působnosti AGL je podle ní výsledkem její logiky a rozsahu působnosti, a nikoli osvobozením od daně, která by jinak byla vybírána.

– Závěry Soudního dvora

- 79 BAA v první a druhé části tohoto důvodu kasačního opravného prostředku tvrdí, že napadený rozsudek je v rozporu čl. 87 odst. 1 ES v tom směru, že Soud, nehledě na závěr, že se podniky povinné k AGL a podniky, které takovou povinnost nemají, nacházejí z hlediska environmentálního cíle sledovaného touto daní ve srovnatelné situaci, dospěl k závěru, že sporné opatření nemá selektivní povahu. BAA v tomto ohledu odkazuje na body 115, 117 a 128 napadeného rozsudku. Kritizuje rovněž body 120 a 121 rozsudku, v nichž Soud podle ní nesprávně odlišil projednávanou věc od skutkového stavu, který byl předmětem věci, v níž byl vydán výše citovaný rozsudek *Adria-Wien Pipeline* a *Wietersdorfer & Peggauer Zementwerke*.
- 80 Body napadeného rozsudku uváděné v této části prvního důvodu kasačního opravného prostředku jsou následujícího znění:

„115 V tomto ohledu je nutno zdůraznit, že členské státy, které si za současného stavu práva Společenství při neexistenci koordinace v této oblasti ponechávají svou pravomoc v oblasti environmentální politiky, jsou oprávněny zavádět odvětvové ekologické daně za účelem dosažení některých environmentálních cílů uvedených v předchozím bodě. Členské státy jsou zejména oprávněny při zvažování různých existujících zájmů vymezit své priority v oblasti ochrany životního prostředí, a stanovit tudíž zboží nebo služby, které chtějí podrobit ekologické dani. Z toho plyne, že pouze na základě okolnosti, že ekologická daň je *ad hoc* opatřením, které se vztahuje na určité specifické zboží nebo služby a které nemůže být v zásadě vztaženo na obecný systém zdanění použitelný na všechny obdobné situace se srovnatelným dopadem na životní prostředí, se nelze domnívat, že obdobné činnosti nepodléhající této ekologické dani požívají selektivní výhody.

[...]

- 117 Jelikož v tomto právním rámci představují ekologické daně svou povahou specifická opatření přijatá členskými státy v rámci jejich environmentálních politik, tedy v oblasti, v nichž jim byly ponechány pravomoci při neexistenci harmonizačních opatření, přísluší Komisi, aby při posuzování ekologické daně vzhledem k pravidlům Společenství týkajícím se státních podpor přihlédla k požadavkům spojeným s ochranou životního prostředí uvedeným v článku 6 ES. Uvedený článek totiž stanoví, že tyto požadavky musí být zahrnuty zejména do vymezení a provádění režimu zajišťujícího, aby na vnitřním trhu nebyla narušována hospodářská soutěž.

[...]

- 120 V tomto ohledu se projednávaný spor liší od sporu, jenž byl rozhodnut výše uvedeným rozsudkem *Adria-Wien Pipeline a Wietersdorfer & Peggauer Zementwerke*, jehož se dovolává žalobkyně. V uvedeném rozsudku Soudní dvůr zkoumal nikoli vymezení věcné působnosti ekologické daně jako v projednávaném případě, nýbrž částečné osvobození od platby takové daně – zavedené v daném případě v rámci *Strukturanpassungsgesetz* (rakouský zákon o úpravě struktur) z roku 1996 ze spotřeby zemního plynu a elektrické energie podniky – poskytované výlučně podnikům vyrábějícím hmotné statky.

- 121 Ve výše uvedeném rozsudku se zpochybňované rozlišování tedy netýkalo druhu výrobku podléhajícího daně ekologické dani, nýbrž průmyslových uživatelů podle toho, zda působili, či nepůsobili v primárním, či sekundárním sektoru národního hospodářství. Soudní dvůr konstatoval, že zvýhodnění podniků, jejichž hlavní

činností je výroba hmotných statků, není odůvodněno povahou nebo celkovou strukturou daňového systému zavedeného podle Strukturanpassungsgesetz. Soudní dvůr v podstatě rozhodl, že jelikož je spotřeba energie sektorem podniků vyrábějících hmotné statky a sektorem podniků poskytujících služby pro životní prostředí stejně škodlivá, nelze rozdílné zacházení s oběma těmito sektory odůvodnit ekologickými úvahami, z nichž vychází Strukturanpassungsgesetz. Soudní dvůr v tomto kontextu zamítl zejména argument rakouské vlády vedený myšlenkou zachování konkurenceschopnosti podniků vyrábějících hmotné statky, podle nějž částečné vrácení dotčených environmentálních daní pouze těmto podnikům bylo odůvodněno skutečností, že byly poměrně více dotčeny uvedenými daněmi než ostatní (body 44, 49 a 52 rozsudku).

[...]

- 128 [Zaprvé] je nutno konstatovat, že materiály uváděné na trh za jiným účelem než kamenivo nespádají do oblasti podléhající AGL. Na rozdíl od tvrzení žalobkyně tedy jejich osvobození nemá žádný odchylný charakter ve vztahu k systému daně ekologické daně. Zejména rozhodnutí zavést ekologickou daň pouze v odvětví kameniva – a nikoli obecně ve všech oblastech těžby v lomech a dolech, jež mají stejný dopad na životní prostředí jako těžba kameniva – spadá do pravomoci dotčeného členského státu stanovit své priority v oblasti hospodářské, daňové a environmentální politiky. Taková volba, byť vedená snahou zachovat mezinárodní konkurenceschopnost některých odvětví, tedy neumožňuje zpochybnit soulad AGL se sledovanými environmentálními cíli (viz bod 115 výše).“

- 81 K tomu, aby bylo možné odpovědět na výtky formulované navrhovatelkou, je třeba připomenout judikaturu Soudní dvora k posuzování otázky selektivity, která je jedním ze znaků pojmu státní podpory (rozsudek ze dne 6. září 2006, Portugalsko v. Komise, C-88/03, Sb. rozh. s. I-7115, bod 54).
- 82 Článek 87 odst. 1 ES zakazuje státní podpory, které „zvýhodňují určité podniky nebo určitá odvětví“, tedy selektivní podpory. Za účelem posouzení selektivity opatření je třeba přezkoumat, zda v rámci daného právního režimu toto opatření určité podniky zvýhodňuje vůči jiným podnikům, které se nacházejí ve srovnatelné skutkové a právní situaci (viz zejména výše citovaný rozsudek ze dne 13. února 2003, Španělsko v. Komise, C-409/00, Recueil, s. I-1487, bod 47; Portugalsko v. Komise, bod 54, jakož i rozsudek ze dne 11. září 2008, UGT-Rioja a další, C-428/06 až 434/06, Sb. rozh. s. I-6747, bod 46).
- 83 Podle ustálené judikatury rovněž platí, že pojem „státní podpora“ nezahrnuje státní opatření zavádějící rozlišení mezi podniky, a tedy *a priori* selektivní, pokud toto rozlišení vyplývá z povahy nebo systematiky daňové soustavy, do níž tato opatření patří (viz v tomto smyslu výše citované rozsudky Adria-Wien Pipeline a Wietersdorfer & Peggauer Zementwerke, bod 42, jakož i Portugalsko v. Komise, bod 52).
- 84 Soudní dvůr dále opakovaně judikoval, že cíl státních zásahů sám o sobě nepostačuje k tomu, aby tyto zásahy nebyly kvalifikovány jako podpory ve smyslu článku 87 ES (viz zejména rozsudky ze dne 26. září 1996, Francie v. Komise, C-241/94, Recueil, s. I-4551, bod 21; ze dne 29. dubna 1999, Španělsko v. Komise, C-342/96, Recueil, s. I-2459, bod 23, a výše uvedený rozsudek ze dne 17. června 1999, Belgie v. Komise, bod 25).

85 Článek 87 odst. 1 totiž nerozlišuje podle důvodů nebo cílů státních zásahů, ale definuje je podle jejich účinků (rozsudek ze dne 29. února 1996, *Belgie v. Komise*, C-56/93, Recueil, s. I-723, bod 79, a výše citované rozsudky ze dne 26. září 1996, *Francie v. Komise*, bod 20, ze dne 17. června 1999, *Belgie v. Komise*, bod 25, a ze dne 13. února 2003, *Španělsko v. Komise*, bod 46).

86 Ve světle této judikatury nelze než dospět k závěru, že bod 115 napadeného rozsudku, v němž Soud uvedl, že členské státy jsou oprávněny při zvažování různých existujících zájmů vymezit své priority v oblasti ochrany životního prostředí, a stanovit tudíž zboží nebo služby, které chtějí podrobit ekologické dani, takže na základě okolnosti, že taková daň se nevztahuje na všechny obdobné činnosti se srovnatelným dopadem na životní prostředí, se nelze domnívat, že obdobné činnosti nepodléhající této ekologické dani požívají selektivní výhody, je v rozporu s čl. 87 odst. 1 ES, jak jej vykládá Soudní dvůr.

87 Generální advokát v bodě 98 svého stanoviska uvedl, že tento přístup, který je založen na tom, že zohledňuje pouze sledovaný ekologický cíl, *a priori* vylučuje, aby bylo jako „selektivní výhoda“ kvalifikováno vynětí z daňové povinnosti přiznané subjektům, které se nacházejí z pohledu sledovaného cíle ve srovnatelné situaci, a to nezávisle na účincích předmětného daňového opatření, navzdory tomu, že článek 87 odst. 1 nerozlišuje podle důvodů nebo cílů státních zásahů, ale definuje je podle jejich účinků.

88 Ke stejnému závěru je tím spíše nutné dospět u bodu 128 napadeného rozsudku, podle něhož případná nesoudržnost v definici rozsahu působnosti AGL ve vztahu ke sledovaným ekologickým cílům může být odůvodněná, a to i v případě, že je založena na cílech nesouvisejících s ochranou životního prostředí, jako je například snaha o zachování mezinárodní konkurenceschopnosti určitých odvětví. Na rozdílný přístup k podnikům tedy nelze nahlížet ani tak, že je ospravedlněn povahou nebo

strukturou systému, do něhož toto opatření patří (viz v tomto smyslu zejména výše citovaný rozsudek *Adria-Wien Pipeline a Wietersdorfer & Peggauer Zementwerke*, bod 54).

- 89 Soud v bodech 120 a 121 napadeného rozsudku rovněž nesprávně odlišil projednávanou věc od věci, v níž byl vydán výše citovaný rozsudek *Adria-Wien Pipeline a Wietersdorfer & Peggauer Zementwerke*, s odůvodněním, že uvedený rozsudek se netýkal vymezení věcné působnosti ekologické daně, jak tomu je v projednávaném případě, nýbrž částečného osvobození od platby takové daně přiznaného určité kategorii podniků. Článek 87 odst. 1 totiž definuje státní zásahy podle jejich účinků, a tedy nezávisle na použitých institucích.
- 90 Zajisté platí, jak Soud uvedl v bodě 117 napadeného rozsudku, že přísluší Komisi, aby při posuzování specifického opatření – jakým je ekologická daň zavedená členskými státy v oblasti, v níž si při neexistenci harmonizačních opatření zachovávají své pravomoci – z hlediska pravidel Společenství, kterými se řídí státní podpory, přihlédla k požadavkům spojeným s ochranou životního prostředí uvedeným v článku 6 ES, podle kterého musí být tyto požadavky zahrnuty zejména do vymezení a provádění režimu zajišťujícího, aby na vnitřním trhu nebyla narušována hospodářská soutěž.
- 91 Je rovněž třeba připomenout, že ochrana životního prostředí je jedním z hlavních cílů Společenství. Článek 2 ES v tomto směru stanoví, že posláním Společenství je podporovat „vysokou úroveň ochrany a zlepšování kvality životního prostředí“ a čl. 3 odst. 1 písm. l) ES za tímto účelem upravuje zavedení „politiky v oblasti životního prostředí“ (viz rozsudky ze dne 7. února 1985, *ADBHU*, 240/83, Recueil, s. 531, bod 13; ze dne 20. září 1988, *Komise v. Dánsko*, 302/86, Recueil, s. 4607, bod 8; ze dne 2. dubna 1998, *Outokumpu*, C-213/96, Recueil, s. I-1777, bod 32, a ze dne 13. září 2005, *Komise v. Rada*, C-176/03, Sb. rozh. I-7879, bod 41).

- 92 Nicméně, i přes legitimitu požadavků ochrany životního prostředí, nemůže povinnost zohlednit tyto požadavky ospravedlnit vyloučení selektivních opatření – a to ani těch, která jsou specifická, jak je tomu v případě ekologických daní – z působnosti čl. 87 odst. 1 ES (viz v tomto smyslu zejména výše citovaný rozsudek ze dne 13. února 2003, Španělsko v. Komise, bod 54), jelikož environmentální cíle mohou být v každém případě řádně zohledněny v rámci posuzování slučitelnosti státního podporového opatření se společným trhem podle čl. 87 odst. 3 ES.
- 93 Z výše uvedených důvodů je první i druhá část prvního důvodu kasačního opravného prostředku opodstatněná.

Ke třetí části prvního důvodu kasačního opravného prostředku

– Argumentace účastníků řízení

- 94 BAA tvrdí, že Soud přesně a objektivně nevymezil „odvětví kameniva“. Navrhovatelka Soud zejména kritizuje za to, že uznal, že některé geologicky odlišné horniny, jako jsou břidlice, jílovitá břidlice, ball clay či kaolín, nejsou součástí odvětví kameniva, a vytýká mu, že nevzal v úvahu příslušné důkazy, které předložila s cílem prokázat, že vymezení odvětví kameniva, z něhož Soud vycházel, nemůže vysvětlit rozdíl v daňovém zacházení, k němuž dochází mezi podniky, které se nacházejí ve srovnatelné situaci.

95 Komise a vláda Spojeného království jsou toho názoru, že tvrzení BAA, že Soud přesně a objektivně nevymezil dotčené odvětví, je nesprávné. Mají dále za to, že Soud správně pochopil, jaký je rozsah působnosti AGL a o která odvětví se jedná. Soud podle nich výslovně uvedl, že takové materiály, jako jsou zejména břidlice a jílovitá břidlice vyšší kvality, zpravidla nemohou být využívány jako kamenivo kvůli svým fyzikálním vlastnostem. V každém případě se jedná o posouzení skutkového stavu Soudem, které BAA nemůže v rámci kasačního opravného prostředku zpochybňovat.

– Závěry Soudního dvora

96 Z článku 225 ES a z prvního pododstavce článku 58 statutu Soudního dvora vyplývá, že jedině Soud je příslušný zjistit skutkový stav, kromě případu, kdy věcná nesprávnost těchto zjištění vyplývá z písemností ve spise, které mu byly předloženy, a tento skutkový stav posoudit. Pokud Soud zjistil nebo posoudil skutkový stav, Soudní dvůr je na základě článku 225 ES příslušný k výkonu přezkumu právní kvalifikace těchto skutkových okolností a právních důsledků, které z nich Soud vyvodil (viz zejména rozsudky ze dne 6. dubna 2006, *General Motors v. Komise*, C-551/03 P, Sb. rozh. s. I-3173, bod 51, jakož i ze dne 22. května 2008, *Evonik Degussa v. Komise a Rada*, C-266/06 P, nezveřejněný ve Sbírce rozhodnutí, bod 72).

97 Soudní dvůr není příslušný ke zjišťování skutkového stavu a v zásadě ani k přezkoumávání důkazů, které Soud přijal na podporu tohoto skutkového stavu. Pokud totiž tyto důkazy byly řádně získány a byly dodrženy obecné právní zásady a procesní pravidla použitelná v oblasti důkazního břemene a provádění důkazů, je Soud jediný příslušný k posouzení hodnoty, jakou je třeba přiznat důkazům, které mu byly předloženy. Takové posouzení tudíž nepředstavuje, s výhradou případu zkresení těchto důkazů, právní otázku, která by jako taková podléhala přezkumu Soudního dvora (viz zejména výše citované rozsudky *General Motors v. Komise*, bod 52, jakož i *Evonik Degussa v. Komise a Rada*, bod 73).

- 98 Krom toho je třeba připomenout, že takové zkreslení musí zjevně vyplývat z písemností ve spise, aniž by bylo nutné provést nové posouzení skutkového stavu a důkazů (viz zejména výše citované rozsudky, *General Motors v. Komise*, bod 54, jakož i *Evonik Degussa v. Komise a Rady*, bod 74).
- 99 Navrhovatelka Soudu v podstatě vytýká, že nepřihlédl k důkazům, které mu předložila s cílem prokázat, že neexistují objektivní důvody k tomu, aby některé typy geologicky odlišných hornin, jako jsou břidlice, jílovitá břidlice, ball clay nebo kaolín, nebyly zahrnuty do „odvětví kameniva“, a že tudíž neexistuje takovéto přesně vymezené odvětví, které by bylo možné odlišit od „odvětví“, která nemají povinnost k dani.
- 100 Jak vyplývá z judikatury připomenuté v bodech 96 až 98 tohoto rozsudku, k interpretaci důkazů a posouzení jejich důkazní hodnoty je přitom příslušný pouze Soud. Vzhledem k tomu, že žádné zkreslení těchto důkazů nebylo BAA prokázáno, ba ani tvrzeno, musí být tato část prvního důvodu kasačního opravného prostředku odmítnuta jako nepřijatelná.
- 101 Vzhledem k výše uvedeným úvahám musí být první a druhé části důvodu kasačního opravného prostředku vyhověno, zatímco jeho třetí část musí být odmítnuta.

K druhému důvodu kasačního opravného prostředku, týkajícímu se rozsahu soudního přezkumu prováděného Soudem

Argumentace účastníků řízení

- 102 BAA tvrdí, že se Soud dopustil nesprávného právního posouzení tím, že svůj přezkum omezil, jak uvádí v bodě 118 napadeného rozsudku, na ověření toho, zda v případě sporného rozhodnutí nedošlo ke zjevně nesprávnému posouzení, namísto toho, aby věc v plném rozsahu meritorně přezkoumal. BAA zastává názor, že přístup, který Soud zvolil, by byl správný v případě rozhodnutí o slučitelnosti podpory s vnitřním trhem podle čl. 87 odst. 3 ES, nevyhovuje však případu, kdy se jedná o kvalifikaci určitého opatření jako „státní podpory“ ve smyslu čl. 87 odst. 1 ES (viz zejména rozsudek ze dne 16. května 2000, Francie v. Ladbroke Racing a Komise, C-83/98 P, Recueil, s. I-3271, bod 25).
- 103 BAA tvrdí, že se Soud dopustil nesprávného právního posouzení, kterým je stížena celá analýza merita napadeného rozsudku, když nepoužil správnou „kontrolní normu“. Tím, že Soud vycházel z „široké posuzovací pravomoci“ Komise, podle BAA pominul skutečnost, že pojem „státní podpora“ je objektivní povahy.
- 104 Komise a vláda Spojeného království tvrdí, že navrhovatelka přehlíží skutečnost, že se Soud v bodě 118 napadeného rozsudku nezabývá pojmem „podpora“ ve smyslu čl. 87 odst. 1 ES ani neposuzuje „slučitelnost“ ve smyslu čl. 87 odst. 3 ES, ale pojednává spíše o rozsahu přezkumu rozhodnutí přijatého Komisí podle čl. 88 odst. 3 ES nezahájit formální řízení upravené v čl. 88 odst. 2 ES.

- 105 Mají za to, že rozsah přezkumu, který Soud ozřejmil v bodě 118 napadeného rozsudku, odpovídá judikatuře (výše citovaný rozsudek Matra, body 45 a 46). Skutečnost, že státní podpora je objektivním pojmem, podle nich nemá vliv na tento základní rozsah přezkumu, který se uplatňuje u rozhodnutí přijatých podle čl. 88 odst. 3 ES.
- 106 Dodávají, že žalobními důvody, které BAA uplatnila v řízení v prvním stupni, se samotná BAA snažila prokázat, že sporné rozhodnutí bylo stíženo celou řadou zjevných nesprávností v posouzení.
- 107 Vláda Spojeného království dále poukazuje na to, že se Soud v žádném případě neomezil na omezený soudní přezkum, nýbrž provedl vyčerpávající přezkum předmětné právní otázky.

Závěry Soudního dvora

- 108 BAA prostřednictvím tohoto důvodu Soudu vytýká, že rozhodnutí Komise, jímž odmítla kvalifikovat AGL jako státní podporu ve smyslu čl. 87 odst. 1 ES, přezkoumal pouze okrajově, přičemž svůj přezkum omezil na to, zda nedošlo ke zjevně nesprávnému posouzení.
- 109 Soud v bodě 118 napadeného rozsudku dospěl k závěru, že při přezkumu rozhodnutí Komise o nezahájení formálního vyšetřovacího řízení upraveného v čl. 88 odst. 2 ES se

soud Společenství musí omezit „s ohledem na širokou posuzovací pravomoc, kterou má Komise při provádění čl. 88 odst. 3 ES“, na ověření, zda byla dodržena procesní pravidla a pravidla týkající se odůvodnění, jakož i na ověření věcné správnosti skutkových zjištění k provedení zpochybnované volby, neexistence zjevně nesprávného posouzení skutkového stavu a neexistence zneužití pravomoci.

- 110 Jak BAA správně uvedla, rozbor napadeného rozsudku, a zejména pak jeho bodů 134, 139, 154 či 171 potvrzuje, že Soud posouzení otázky, zda AGL spadá do působnosti čl. 87 odst. 1 ES, které provedla Komise, skutečně přezkoumal pouze v omezené míře.
- 111 Podle judikatury Soudního dvora přitom platí, že pojem „státní podpora“, jak je definován ve Smlouvě, má právní povahu a musí být vykládán na základě objektivních skutečností. Z tohoto důvodu musí soud Společenství v zásadě a s ohledem jak na konkrétní skutečnosti sporu, o kterém rozhoduje, tak na technickou nebo komplexní povahu posouzení učiněných Komisí v plném rozsahu přezkoumat, zda opatření spadá do působnosti čl. 87 odst. 1 ES (viz zejména výše citovaný rozsudek Francie v. Ladbroke Racing a Komise, bod 25).
- 112 Jak uvedl generální advokát v bodě 144 svého stanoviska, není žádný důvod k tomu, aby Komise při přijímání rozhodnutí podle čl. 88 odst. 3 ES disponovala „širokou posuzovací pravomocí“ ohledně kvalifikace určitého opatření jako „státní podpory“ ve smyslu čl. 87 odst. 1 ES, která by znamenala – na rozdíl od toho, co vyplývá z judikatury uvedené v předcházejícím bodě –, že soudní přezkum posouzení Komise nebude v zásadě prováděn v plném rozsahu.

- 113 Z ustálené judikatury navíc vyplývá, že když se Komisi na základě prvního šetření v rámci řízení podle čl. 88 odst. 3 nepodaří nabýt přesvědčení, že předmětné státní opatření buď není „podporou“ ve smyslu čl. 87 odst. 1 ES, nebo, pokud je kvalifikováno jako podpora, že je slučitelné se Smlouvou, nebo pokud jí toto řízení neumožnilo překonat veškeré problémy, které obnáší posouzení slučitelnosti zkoumaného opatření, má tento orgán povinnost zahájit řízení upravené v čl. 88 odst. 2 ES, „aniž by v tomto ohledu disponoval posuzovací pravomocí“ (viz v tomto smyslu zejména výše citované rozsudky *Matra v. Komise*, bod 33, jakož i *Komise v. Sytraval a Brink's France*, bod 39). Soud v bodě 165 napadeného rozsudku uvedl, že tato povinnost je ostatně výslovně potvrzena ustanoveními čl. 4 odst. 4 ve spojení s čl. 13 odst. 1 nařízení Rady (ES) č. 659/1999.
- 114 Je pravda, že Soudní dvůr rovněž judikoval, že pokud jde o otázku, zda opatření spadá do působnosti čl. 87 odst. 1, je soudní přezkum omezený, je-li posouzení Komise technické či komplexní povahy (viz zejména výše citované rozsudky *Francie v. Ladbroke Racing a Komise*, bod 25; *Matra v. Komise*, body 29 a 30; rozsudek ze dne 29. února 1996, *Belgie v. Komise*, body 10 a 11, jakož i rozsudek *Španělsko v. Lenzing*, bod 56). Soud nicméně nedospěl k závěru, že tomu tak bylo v projednávané věci.
- 115 BAA tedy oprávněně tvrdí, že se Soud dopustil nesprávného právního posouzení, kterým je stížena celá analýza merita sporného rozhodnutí, když posouzení otázky, zda AGL spadá do působnosti čl. 87 odst. 1 ES, které provedla Komise, nepřezkoumal v plném rozsahu.
- 116 Vzhledem k výše uvedeným úvahám musí být druhému důvodu kasačního opravného prostředku vyhověno.

Ke třetímu důvodu kasačního opravného prostředku, vycházejícímu z nesprávného právního posouzení, jehož se Soud údajně dopustil při posuzování povahy a obecné systematiky AGL

- 117 BAA tvrdí, že se Soud dopustil několika nesprávností při posuzování povahy a obecné systematiky AGL. Tato tvrzení se týkají údajných vnitřních rozporů v definici předmětu daně, které jdou podle BAA na vrub skutečnosti, že nebyly zahrnuty některé materiály nebo výrobky.
- 118 Navrhovatelka má za to, že teoretické zdůvodnění rozdílů, které činí AGL, neodpovídá skutečné působnosti AGL. Soud podle ní ohledně povahy a obecné systematiky AGL rozvinul svoji vlastní logiku. V důsledku toho podle ní chybně použil čl. 88 odst. 3 ES a článek 253 ES a zkreslil smysl důkazů, které mu byly předloženy.
- 119 Komise má za to, že tento důvod musí být prohlášen za nepřijatelný, neboť se týká četných skutkových otázek spíše než otázek právních. BAA podle ní tvrdí, že Soud zkreslil skutečnosti, a zpochybňuje skutková zjištění Soudu v rámci projednávání otázky působnosti AGL. Podstatou argumentace Komise je, že se tento důvod kasačního opravného prostředku rovná návrhu na nové posouzení skutkového stavu, k němuž není Soud dvůr v rámci řízení o opravném kasačním prostředku příslušný.
- 120 Vláda Spojeného království je rovněž toho názoru, že tento důvod musí být prohlášen za nepřijatelný, neboť posouzení důkazů Soudem, zjištění skutkových okolností a závěry, které vyvodí z důkazů, které jsou mu předloženy, jsou skutkovými otázkami, jejichž přezkum Soudní dvůr neprovádí. I pokud by byl tento důvod shledán zčásti přijatelným, je podle jejího názoru zjevně neopodstatněný. Vláda Spojeného království totiž zastává názor, že Soud mohl oprávněně dospět k těm skutkovým zjištěním ohledně působnosti AGL, která učinil a která jsou podle ní s ohledem na důkazy, které mu byly předloženy, dokonale odůvodněná.

Úvodní poznámky

- 121 Úvodem je třeba připomenout, že podle ustálené judikatury z článku 225 ES, čl. 58 prvního pododstavce statutu Soudního dvora a čl. 112 odst. 1 písm. c) jednacího řádu Soudního dvora vyplývá, že kasační opravný prostředek musí přesným způsobem uvádět kritizované části rozsudku, jehož zrušení se navrhovatel domáhá, jakož i právní argumenty, kterými je tento návrh konkrétně podpořen (viz zejména rozsudek ze dne 19. ledna 2006, *Comunità montana della Valnerina v. Komise*, C-240/03 P, Sb. rozh. s. I-731, bod 105).
- 122 Požadavky kladené na odůvodnění vyplývající z těchto ustanovení tedy nesplňuje kasační opravný prostředek, který se omezuje na opakování nebo doslovné převzetí důvodů a argumentů, které byly uplatněny před Soudem, včetně těch, které byly založeny na skutečnostech jím výslovně zamítnutých. Takový kasační opravný prostředek totiž ve skutečnosti představuje návrh směřující pouze k opětovnému přezkoumání žaloby podané k Soudu, což nespadá do pravomoci Soudního dvora (viz zejména výše citovaný rozsudek *Comunità montana della Valnerina v. Komise*, bod 106).
- 123 Nicméně, jestliže navrhovatel zpochybňuje výklad nebo použití práva Společenství Soudem, právní otázky přezkoumané v prvním stupni mohou být v rámci kasačního opravného prostředku znovu projednány. Jestliže by totiž navrhovatel nemohl tímto způsobem založit svůj kasační opravný prostředek na důvodech nebo argumentech již použitých před Soudem, řízení o kasačním opravném prostředku by bylo zčásti zbaveno svého smyslu (viz zejména výše citovaný rozsudek *Comunità montana della Valnerina v. Komise*, bod 107).
- 124 Tak tomu je v projednávané věci jak u první části tohoto důvodu, tak u druhé a třetí části téhož důvodu, takže, ačkoli Komise tvrdí opak, jsou všechny tři části tohoto důvodu přípustné.

K první části třetího důvodu kasačního opravného prostředku, která se týká skutečnosti, že AGL podléhají některé přírodní materiály, které nejsou používány jako kamenivo a pro které neexistují substituční materiály

– Argumentace účastníků řízení

- ¹²⁵ BAA v rámci prvního důvodu Soudu vytýká, že v bodech 135 a 136 napadeného rozsudku uznal, že na základě zásady „znečišťovatel platí“ je uplatnění AGL na některé přírodní materiály, pro něž neexistují substituční materiály – jako jsou žula používaná jako štěrk nebo červený štěrk používaný pro povrch chodníků – odůvodněné, ačkoli sporné rozhodnutí uvádí, že písek, kámen a štěrk, které jsou těženy jako přírodní materiály, jsou osvobozeny od daně v případě, že nejsou používány jako kamenivo, s tím odůvodněním, že pro tyto účely nemohou být nahrazeny ekologičtějšími substitučními materiály.
- ¹²⁶ BAA tvrdí, že Soud vzhledem k tomu, že sporné rozhodnutí uznalo nenahraditelnost jako okolnost, na jejímž základě mohou být některé způsoby použití přírodních materiálů, které by jinak podléhaly dani, vyňaty z působnosti AGL, nahradil pro účely odůvodnění zdanění nenahraditelných materiálů posouzení Komise svým vlastním, přičemž se opřel o zásadu „znečišťovatel platí“. Navíc podle ní tuto zásadu uplatnil selektivním způsobem a své závěry nedostatečně odůvodnil.
- ¹²⁷ Komise na to reaguje tvrzením, že BAA pomíjí skutečnost, že AGL je odvětvovou daní, která se omezuje na odvětví kameniva, což vysvětluje, proč nenahraditelné produkty, jako jsou písek, kámen a štěrk, které nejsou prodávány ani používány jako kamenivo,

mohou být od předmětné daně osvobozeny. Jsou-li tyto produkty využívány jako kamenivo, odpovídá jejich zatížení AGL cíli internalizovat environmentální náklady spojené s výrobou a používáním přírodního kameniva. Uvedená část důvodu je tedy podle ní neopodstatněná.

– Závěry Soudního dvora

¹²⁸ Soud v bodě 124 napadeného rozsudku dospěl k závěru, že v oznámení a napadeném rozhodnutí se jednak výslovně uvádí, že účelem AGL je maximalizace využívání recyklovaného kameniva nebo dalších substitučních materiálů oproti přírodnímu kamenivu a podpora racionálního využití přírodního kameniva, tedy přírodních neobnovitelných zdrojů, a jednak se v nich implicitně odkazuje na „internalizaci environmentálních nákladů v souladu se zásadou „znečišťovatel platí““, když se v nich rámci stanovení cílů AGL uvádí, že „ekologické náklady těžby přírodního kameniva, na něž se daň zaměřuje, zahrnují hluk, prach, zásahy do biodiverzity a vizuální degradaci“. Soud k tomu v témže bodě dodal, že tyto cíle jsou jasně formulovány v dopise orgánů Společného království Komise ze dne 19. února 2002.

¹²⁹ I kdyby se potvrdilo, že Soud nahradil odůvodnění sporného rozhodnutí svým vlastním tím, že v bodě 124 napadeného rozsudku odkázal na zásadu „znečišťovatel platí“ a v bodech 135 a 136 ospravedlnil zdanění výrobků, jež údajně nemohou být nahrazeny substitučními produkty, s poukazem na cíl „směřující k internalizaci environmentálních nákladů spojených s výrobou přírodního kameniva“, ani v takovém případě by nemohla obstát výtky, že Soud v bodech 135 a 136 uvedeného rozsudku rozvinul, pokud jde o obecnou systematiku AGL, svoji vlastní logiku, neboť zamítnutí žalobního důvodu uplatněného v řízení v prvním stupni se jeví jako opodstatněné i z jiných důvodů (viz zejména výše uvedený rozsudek Komise v. Sytraval a Brink's France, bod 47).

- 130 Jak Komise správně uvedla, tvrzení BAA, na něž Soud reagoval v bodech 135 a 136 napadeného rozsudku, totiž spočívají na chybném předpokladu, že vyloučení přírodních materiálů nevyužívaných jako kamenivo z působnosti AGL bylo odůvodněno neexistencí substitučních materiálů. Jak ale uvedl generální advokát v bodě 108 svého stanoviska, z odůvodnění sporného rozhodnutí vyplývá, že vyloučení uvedených materiálů lze ve skutečnosti vysvětlit snahou britských orgánů zatížit touto daní pouze ty materiály, které spadají do odvětví kameniva.
- 131 Výtka založená na selektivním uplatňování zásady „znečišťovatel platí“ proto musí být odmítnuta jako neúčinná. Rovněž nic nenasvědčuje tomu, že je odůvodnění příslušných bodů napadeného rozsudku nedostatečné, třebaže vychází z chybného předpokladu.
- 132 Za těchto podmínek musí být první část třetího důvodu kasačního opravného prostředku v plném rozsahu zamítnuta.

K druhé části důvodu kasačního opravného prostředku, týkající se výběru AGL z některých výrobků odvozených z těžby nenahraditelných primárních materiálů, které nejsou zdaňovány

– Argumentace účastníků řízení

- 133 V rámci druhé části třetího důvodu zaměřuje BAA svoji kritiku na úvahy Soudu obsažené v bodech 112 a 137 napadeného rozsudku, na jejichž základě odmítl tvrzení, že zdanění některých produktů odvozených z těžby nenahraditelných primárních

materiálů, které samy o sobě nejsou zdaňovány, není v souladu s cíli AGL. BAA tvrdí, že tyto vedlejší produkty nemají být zdaňovány, neboť se jedná o „sekundární“ kamenivo.

134 V bodě 112 napadeného rozsudku si podle ní Soud nesprávně vyložil bod 29 odůvodnění sporného rozhodnutí, když měl za to, že pojem „sekundární“ kamenivo označuje obecně ty materiály, které nepodléhají dani. Soud tím podle ní nahradil odůvodnění Komise svým vlastním a nedostatečně odůvodnil závěry, k nimž dospěl.

135 Soud se podle BAA dále dopustil v bodě 137 napadeného rozsudku několika nesprávností v právním posouzení tím, že přijal odůvodnění odlišnosti sekundárního kameniva, pokud jde o jeho zdanění AGL. BAA Soudu konkrétně vytýká, že environmentální logiku zásady „znečišťovatel platí“ použil selektivně, že bez jediného důkazu uznal, že nemožnost omezit objem těchto vedlejších produktů je důvodem pro uvedenou odlišnost, že vycházel z údajného relativně malého rozdílu v ceně kameniva nižší kvality a nenahraditelných materiálů, jejichž je vedlejším produktem, a že v tomto kontextu chybně odkázal na body 4.10 až 4. 15 dopisu Spojeného království ze dne 19. února 2002.

136 Komise tvrdí, že kritika BAA namířená proti té části napadeného rozsudku, v níž byl učiněn závěr, že zdanění kameniva nižší kvality, které je produktem odvozeným z těžby nezdaňovaných materiálů, jako například kamenivo pocházející z těžby vápence, opracovaný kámen nebo křemičitý písek, je slučitelné s povahou a obecnou systematikou AGL, je neoprávněná.

- 137 Pokud jde zaprvé o kritiku namířenou proti bodu 112 napadeného rozsudku, Komise tvrdí, že když se v bodě 29 odůvodnění sporného rozhodnutí hovoří o primárním kamenivu, jedná se o odkaz na zdaňované produkty, zatímco odkaz na sekundární kamenivo uvádí vyňaté druhy kameniva, jejichž výčet je uveden v zákoně. Skutkové zjištění, k němuž dospěl Soud ve výše citovaném bodu 112, tedy není vadné.
- 138 Pokud jde o bod 137 napadeného rozsudku, Komise zastává názor, že ačkoli BAA tvrdí opak, zásada „znečišťovatel platí“ nutně nepředpokládá výběr AGL z vedlejších produktů některých jiných nezdaňovaných produktů, jako jsou břidlice, neboť je věcí politického rozhodnutí členských států, zda budou zdaňovat produkty z odvětví kameniva, a nikoli ostatní odvětví, která kamenivo obvykle neprodukují, jako jsou těžba břidlice a z ní pocházející vedlejší produkty.
- 139 Soud tak údajně v bodě 137 napadeného rozsudku uvedl, že poměrně malý rozdíl v cenách kameniva nízké kvality a nenahraditelných materiálů, jejichž je vedlejším produktem, odůvodňuje zdaňování odvozeného kameniva, aby tak byl snížen poměr kameniva nízké kvality. Komise má za to, že kritika BAA namířená proti závěrům Soudu ohledně poměru cen předmětných produktů a proti odkazu na dopis Spojeného království ze dne 19. února 2002 je neopodstatněná.

– Závěry Soudního dvora

- 140 BAA Soudu zaprvé vytýká, že v bodě 112 napadeného rozsudku dospěl k závěru, že pojem „sekundární“ kamenivo použitý ve sporném rozhodnutí, konkrétně pak v bodě 29 jeho odůvodnění, označuje obecně materiály, které nepodléhají AGL, ačkoli ve skutečnosti se tento pojem týká odvozených produktů, které pocházejí z těžby

„primárních“ materiálů, jež jsou produktem, který je předmětem hlavní činnosti lomu. Soud tak podle ní nahradil odůvodnění Komise svým vlastním.

141 K tomu je třeba připomenout, že v rámci přezkumu legality podle článku 230 ES mají Soudní dvůr a Soud pravomoc rozhodovat o žalobách na neplatnost podaných pro nedostatek příslušnosti, pro porušení podstatných formálních náležitostí, pro porušení Smlouvy nebo jakéhokoli právního předpisu týkajícího se jejího provádění anebo pro zneužití pravomoci. Článek 231 ES stanoví, že je-li žaloba opodstatněná, je napadený akt prohlášen za od počátku neplatný. Soudní dvůr ani Soud tedy nemohou v žádném případě nahradit odůvodnění autora napadeného aktu svým vlastním (viz zejména rozsudek ze dne 27. ledna 2000, DIR International Film a další v. Komise, C-164/98 P, Recueil, s. I-447, bod 38).

142 Ačkoliv v řízení o žalobě na neplatnost může Soud dospět k tomu, že vyloží odůvodnění uvedené v napadeném rozhodnutí způsobem, který se liší od odůvodnění jeho autora, či dokonce, za určitých okolností, odmítne formální odůvodnění autora rozhodnutí, nemůže tak učinit, pokud neexistuje závažná skutečnost, která takovýto postup odůvodňuje (výše citovaný rozsudek DIR International Film a další v. Komise, bod 42).

143 V bodě 29 odůvodnění sporného rozhodnutí se výslovně uvádí, že: „[...] AGL bude vybírána pouze z přírodního kameniva. AGL nebude vybírána z kameniva vytěženého jako vedlejší produkty nebo odpad jiných postupů (sekundární kamenivo) ani z recyklovaného kameniva“. Krom toho Komise v bodě 23 odůvodnění tohoto rozhodnutí uvádí, že [s]truktura a dosah daně odrážejí značný rozdíl mezi těžbou „přírodního kameniva“, která vede k nežádoucím důsledkům pro životní prostředí, a výrobou „sekundárního“ nebo recyklovaného kameniva, která představuje významný přínos pro nakládání s kamenem, pískem a šterkem pocházejícími z těžby a jiných prací či nakládání prováděné legálně k různým účelům.

- 144 Proto se Soud tím, že v bodě 112 napadeného rozsudku dospěl k závěru, že Komise vycházela ve sporném rozhodnutí, konkrétně pak v bodě 29 jeho odůvodnění, z toho, že výraz „primární kamenivo“ označuje především „kamenivo, které podléhá AGL“, zatímco výraz „sekundární kamenivo“ označuje především „vyňaté“ druhy kameniva, jejichž výčet je uveden v zákoně, z čehož pak zejména dovodil, že se Komise omezila na to, že v citovaném bodu uvedla, že „AGL nebude vybírána z odvozených produktů nebo odpadů z prvotní těžby, pokud jsou osvobozeny zákonem“, dopustil výkladového omylu a nahradil výklad, který vyplývá přímo ze sporného rozhodnutí, svým vlastním výkladem, ačkoli tento postup nebyl odůvodněn žádnou závažnou skutečností.
- 145 Za těchto okolností je třeba první výtce druhé části třetího důvodu kasačního opravného prostředku vyhovět.
- 146 BAA Soudu dále vytýká, že uznal odůvodněnost výběru AGL z některých produktů pocházejících z těžby materiálů, které AGL nepodléhají. Navrhovatelka tvrdí, že v tomto ohledu došlo k nahrazení odůvodnění, nesprávnému posouzení a ke zkrácení důkazů.
- 147 Soud v bodě 137 napadeného rozsudku nejprve uvedl, že „zásada ‚znečišťovatel platí‘ umožnila rovněž odůvodnit zdanění výrobků odvozených z těžby materiálů, jež nelze nahradit substitučními produkty, zejména zdanění kameniva nízké kvality [...], jak vyplývá z dopisu orgánů Spojeného království ze dne 19. února 2002“.

148 Soud v uvedeném bodu dále uvádí, že „zdanění těchto výrobků může být mimoto odůvodněno také cílem – jehož se rovněž dovolává vedlejší účastník ve výše uvedeném dopise – směřujícím k podpoře racionálnější těžby kameniva a racionálnějšímu zacházení s ním, tak aby byl snížen poměr kameniva nízké kvality. Tento poměr, který je v jednotlivých kamenolomech odlišný, jak zdůrazňuje žalobkyně, totiž může být týmž kamenolomem změněn. Komise přitom v tomto ohledu zejména ve své žalobní odpovědi zdůraznila, aniž by jí žalobkyně odporovala, poměrně malý rozdíl v cenách kameniva nízké kvality a nenahraditelných materiálů, jichž je vedlejším produktem.“

149 Pokud jde nejprve o výtky vycházející z toho, že Soud údajně bez jediného důkazu uznal, že nemožnost omezit objem vedlejších produktů odůvodňuje zdanění některých druhů sekundárního kameniva, přičemž se, jak tvrdí navrhovatelka, chybně opřel o údajně relativně malý rozdíl v ceně kameniva nižší kvality a nenahraditelných materiálů, jichž je vedlejším produktem, a chybně odkázal na body 4.10 až 4. 15 dopisu Spojeného království ze dne 19. února 2002, postačuje uvést, že je těmito výtkami zpochybňováno posouzení skutkového stavu. Vzhledem k tomu, že však nebylo prokázáno žádné zkresení důkazů předložených Soudu, musí být uvedené výtky odmítnuty jako nepřípustné.

150 Ve zbytku je třeba učinit závěr, že odůvodnění Soudu se opírá nejen o zásadu „znečišťovatel platí“, ale rovněž o cíl spočívající v podpoře racionálnější těžby přírodního kameniva a racionálnějšího zacházení s ním, který nesporně patří mezi cíle uvedené v bodě 31 odůvodnění sporného rozhodnutí, takže není důvod vytýkat Soudu, že nahradil odůvodnění rozhodnutí svým vlastním.

- 151 Z těchto důvodů musí být druhé části třetího důvodu kasačního opravného prostředku vyhověno v rozsahu, v němž se týká bodu 112 napadeného rozsudku, a ve zbývajících částech musí být zamítnuta.

Ke třetí části třetího důvodu kasačního opravného prostředku, týkající se osvobození některých druhů přírodního kameniva od AGL

– Argumentace účastníků řízení

- 152 V rámci třetí části BAA Soudu vytýká, že považoval za odůvodněné nezdanění některých druhů přírodního kameniva, jako jsou břidlice, jílovitá břidlice, ball clay, kaolín, jíl, uhlí nebo lignit.
- 153 Soud podle ní nahradil odůvodnění uvedené ve sporném rozhodnutí svým vlastním odůvodněním, když v bodech 130, 131, 133 a 134 napadeného rozsudku uvedl, že smyslem uvedeného vyněti je podpořit používání tohoto přírodního kameniva jako náhrady za přírodní kamenivo podléhající AGL. BAA je toho názoru, že naplňování takového cíle podkopává „environmentální povahu a obecnou systematiku“ AGL.
- 154 Posouzení Soudu je podle ní výsledkem zkreslení důkazů předložených v průběhu řízení, především pak dopisu Spojeného království ze dne 19. února 2002, a porušuje podle navrhovatelky její práva obhajoby, neboť nemohla zaujmout stanovisko k této nové interpretaci uvedených důkazů.

155 Komise poukazuje na to, že osvobození některých druhů kameniva, jako jsou břidlice, jílovitá břidlice, ball clay, kaolín, jíl, uhlí nebo lignit, je odůvodněno skutečností, že se obvykle nepoužívají jako kamenivo, a tudíž nepatří do odvětví kameniva, což Soud uznal v bodech 128 a 129 napadeného rozsudku.

156 Soud podle Komise v bodech 130, 131, 133 a 134 uvedeného rozsudku rovněž správně uznal, že Spojenému království nic nebránilo v tom, aby podporovalo používání břidličné sutě a podobných materiálů jako náhrady za přírodní kamenivo. Soud se podle ní rovněž nedopustil nesprávného právního posouzení, když učinil v bodě 133 napadeného rozsudku závěr, vycházející z dopisu Spojeného království ze dne 19. února 2002, že těžba kameniva představuje hlavní zdroj degradace životního prostředí, na který se toto opatření zaměřuje.

157 Komise zastává názor, že orgány Společenství nemají pravomoc zkoumat závažnost řešených ekologických problémů ve srovnání s ostatními problémy tohoto druhu, které mohou existovat v členských státech. Je proto toho názoru, že otázka, jaké procento přesně tvoří těžba kameniva z celkové činnosti těžby nerostů ve Spojeném království, je pro projednávanou věc nepodstatná.

– Závěry Soudního dvora

158 Soud v bodě 130 napadeného rozsudku uznal, že osvobození některých materiálů, zejména pak břidlice nízké kvality, jílu a odpadu z kaolínu a ball clay, je odůvodněné,

i když jsou používány jako kamenivo, neboť podle skutkového zjištění Soudu jsou zatím jen zřídka používány jako kamenivo kvůli svým vysokým přepravním nákladům.

- 159 Soud z toho v témže bodu napadeného rozsudku dovedl, že nezdaňování těchto materiálů AGL umožňuje jejich využívání jako náhrady za přírodní kamenivo, čímž mohou přispět k racionalizaci jeho těžby a používání.
- 160 Ačkoli BAA tvrdí opak, Soud tímto nahradil odůvodnění rozhodnutí, neboť racionalizace těžby a používání přírodního kameniva patří, jak bylo uvedeno v bodě 150 tohoto rozsudku, mezi cíle, jejichž výčet je uveden ve sporném rozhodnutí.
- 161 Vzhledem k tomu, že podpora využívání přírodních materiálů, které byly až dosud využívány jen zřídka jako kamenivo, je – jak uvedl Soud, aniž by se tím dopustil nesprávného právního posouzení – v souladu s cílem spočívajícím v racionalizaci používání kameniva, podpora používání těchto materiálů neohrožuje ani environmentální povahu a obecnou systematiku AGL.
- 162 Konečně, pokud jde v tomto kontextu o tvrzené zkreslení důkazů, které byly předloženy v průběhu řízení, konkrétně pak dopisu Spojeného království ze dne 19. února 2002, ze spisu žádné takové zkreslení nevyplývá, takže tato výtka, a tím pádem ani výtka založená na porušení práv obhajoby nemůže obstát.

163 Třetí část třetího důvodu kasačního opravného prostředku tedy musí být v plném rozsahu zamítnuta.

Ke čtvrtému důvodu kasačního opravného prostředku, vycházejícímu z nesprávného právního posouzení, kterého se Soud údajně dopustil při posuzování osvobození vývozu

164 BAA tvrdí, že Soud tím, že v bodě 147 napadeného rozsudku a následujících dospěl k závěru, že osvobození vyváženého kameniva od AGL je odůvodněno skutečností, že AGL je daní „nepřímé“ povahy, jednak pominul články 91 ES a 92 ES a porušil svoji povinnost uvést odůvodnění, a jednak umožnil zpětnou opravu odůvodnění napadeného rozhodnutí.

165 Nejprve je třeba přezkoumat druhou část tohoto důvodu.

Ke druhé části čtvrtého důvodu kasačního opravného prostředku

– Argumentace účastníků řízení

166 BAA tvrdí, že Soud tím, že v bodech 150 a 151 napadeného rozsudku připustil odůvodnění založené na tom, že AGL je svojí povahou daň nepřímá, které bylo poprvé

uplatněno Komisí a Spojeným královstvím až před Soudem, umožnil zpětnou opravu sporného rozhodnutí, což právo Společenství nedovoluje (viz v tomto smyslu rozsudek ze dne 24. října 1996, Německo a další v. Komise, C-329/93, C-62/95 a C-63/95, Recueil, s. I-5151, body 47 a 48).

¹⁶⁷ Vysvětlení uvedené Komisí v bodě 33 odůvodnění sporného rozhodnutí, které bylo použito k odůvodnění osvobození vyváženého kameniva od této daně, je podle BAA irelevantní s ohledem na argumentaci postavenou na článku 91 ES, kterou Komise a Spojené království hájily před Soudem a u které se Soud mylně domníval, že se vztahuje k odůvodnění uvedeného bodu 33.

¹⁶⁸ Komise a Spojené království na to reagují tvrzením, že Soud neumožnil „zpětnou opravu“ sporného rozhodnutí, když vycházel z toho, že AGL je svojí povahou nepřímou daní, ale pouze umožnil podrobněji vysvětlit a rozvinout důvody uvedené v bodě 33 odůvodnění tohoto rozhodnutí.

¹⁶⁹ Soud podle nich v bodě 150 napadeného rozsudku připustil, že odůvodnění založené na tom, že AGL je svojí povahou nepřímou daní, musí být zohledněno v rozsahu, v němž se pojí k důvodům vyloženým Komisí v bodě 33 odůvodnění sporného rozhodnutí.

170 Článek 235 ES podle nich nevyklučuje, aby důvody vyložené v rozhodnutí Komise byly následně podrobněji vysvětleny.

171 Navíc je podle nich v projednávané věci zřejmé, že právní úpravou, kterou se řídí daná problematika, je článek 91 ES a zásada zdanění v zemi určení. Uvedené ustanovení je tedy podle nich zjevně součástí právního kontextu sporného rozhodnutí.

– Závěry Soudního dvora

172 Co se týče povinnosti Komise uvést odůvodnění, je třeba připomenout, že z ustálené judikatury vyplývá, že odůvodnění vyžadované článkem 253 ES musí být přizpůsobeno povaze dotčeného aktu a musejí z něho jasně a jednoznačně vyplývat úvahy orgánu, jenž akt vydal, tak aby se zúčastněné osoby mohly seznámit s důvody, které vedly k přijetí opatření, a příslušný soud mohl vykonávat svůj přezkum. Požadavek odůvodnění musí být posuzován v závislosti na okolnostech případu, zejména v závislosti na obsahu aktu, povaze dovolávaných důvodů a zájmu, který mohou mít osoby, kterým je akt určen, nebo jiné osoby, kterých se akt bezprostředně a osobně dotýká, na získání těchto vysvětlení. Není požadováno, aby odůvodnění upřesňovalo všechny relevantní skutkové a právní okolnosti, jelikož otázka, zda odůvodnění aktu splňuje požadavky článku 253 ES, musí být posuzována s ohledem nejen na jeho znění, ale také s ohledem na jeho kontext, jakož i s ohledem na všechna právní pravidla upravující dotčenou oblast (viz zejména výše citovaný rozsudek Komise v. Sytraval a Brink's France, bod 63).

- 173 Co se týče konkrétně rozhodnutí Komise o tom, že opatření uvedené ve stížnosti nepředstavuje státní podporu, platí, že Komise je v každém případě povinna objasnit stěžovateli dostatečným způsobem důvody, proč skutkové a právní okolnosti uplatňované ve stížnosti nepostačují k prokázání existence státní podpory. Komise nicméně není povinna zaujmout postoj k těm skutečnostem, které jsou zjevně irelevantní nebo nemají žádný nebo mají jednoznačně druhořadý význam (výše citovaný rozsudek Komise v. Sytraval a Brink's France, bod 64).
- 174 V projednávané věci nelze než konstatovat, že bod 33 odůvodnění sporného rozhodnutí zdůvodňuje osvobození vyváženého kameniva tím, že kamenivo může být ve Spojeném království osvobozeno, je-li používáno v osvobozených výrobních postupech, jakými jsou například výroba skla, umělých hmot, papíru, hnojiv a pesticidů.
- 175 Vzhledem k tomu, že britské orgány nemohou vykonávat kontrolu nad použitím kameniva mimo své území, je osvobození vývozu od daně žádoucí z důvodu právní jistoty vývozců kameniva a zabránění nerovnému zacházení s vývozy kameniva, které by ve Spojeném království jinak mohlo být od daně osvobozeno.
- 176 Zdůvodnění uvedené v bodě 33 odůvodnění sporného rozhodnutí se tak vztahuje k nerovnému zacházení, které by bylo výsledkem osvobození vyváženého kameniva, neboť kamenivo uváděné na trh ve Spojeném království je osvobozeno, pokud je používáno pro některé účely, zatímco kamenivo používané pro tytéž účely ve státě dovozu by podléhalo AGL z důvodu, že britských orgánům chybí nástroje pro kontrolu používání kameniva mimo území Spojeného království.

177 V takovémto odůvodnění se nikde nevyskytuje zmínka o tom, že by AGL měla povahu „nepřímé daně“ ve smyslu článku 91 ES, s cílem zdůvodnit osvobození vyváženého kameniva, které spočívá na rozlišování mezi kamenivem uváděným na trh ve Spojeném království na jedné straně a vyváženým kamenivem na straně druhé.

178 Ačkoli Soud v bodě 150 napadeného rozsudku dospěl k opačnému závěru, na odůvodnění založené na článku 91 ES tedy nelze nahlížet tak, že se pojí k důvodům vyloženým ve sporném rozhodnutí, které vycházejí z toho, že britským úřadům chybějí nástroje pro kontrolu používání kameniva mimo území Spojeného království, ale je ve skutečnosti odlišným odůvodněním, které bylo doplněno po přijetí tohoto rozhodnutí. Soud tedy porušil článek 253 ES tím, že k tomuto odůvodnění přihlížel coby k odůvodnění uvedenému ve sporném rozhodnutí.

179 Druhé části čtvrtého důvodu kasačního opravného prostředku tedy musí být vyhověno.

K první části čtvrtého důvodu kasačního opravného prostředku

180 Vzhledem k tomu, jak bylo rozhodnuto o druhé části tohoto důvodu, se první částí tohoto důvodu není třeba zabývat.

K pátému důvodu kasačního opravného prostředku, vycházejícímu z toho, že nebylo zahájeno formální vyšetřovací řízení podle čl. 88 odst. 2 ES

Argumentace účastníků řízení

- ¹⁸¹ BAA tvrdí, že ačkoli Soud v bodech 165 až 167 napadeného rozsudku správně připomněl příslušnou judikaturu, dopustil se v bodech 171 a 172 téhož rozsudku nesprávného právního posouzení tím, že dospěl k závěru, že Komise oprávněně rozhodla nezahájit řízení podle čl. 88 odst. 2 ES.
- ¹⁸² Navrhovatelka je totiž toho názoru, že tento orgán nemohl „nabýt přesvědčení“, že AGL není státní podporou, na základě bodů odůvodnění, které AGL věnovalo sporné rozhodnutí. Podle ní o tom svědčí zejména okolnost, že odůvodnění napadeného rozsudku je daleko podrobnější a delší než odůvodnění rozhodnutí, jakož i skutečnost, že odůvodnění napadeného rozsudku se zakládá na jiných argumentech, než které byly uvedeny ve sporném rozhodnutí.
- ¹⁸³ Komise a vláda Spojeného království na to reagují tvrzením, že z okolnosti, že napadený rozsudek je delší než sporné rozhodnutí, nelze učinit závěr, že se tento orgán dopustil nesprávného právního posouzení tím, že přijal rozhodnutí nezahájit formální vyšetřovací řízení.

184 Vláda Spojeného království dodává, že Soud správně shrnul a použil příslušnou judikaturu a dospěl ke správnému závěru, že jediné relevantní argumenty, které BAA uplatnila na podporu tohoto důvodu, jež se týkají údajných rozporů ve vymezení rozsahu působnosti AGL, se kryjí s argumenty, které vyložila v rámci důvodu vycházejícího z porušení čl. 87 odst. 1 ES. Tento důvod podle ní jen opakuje argumenty uvedené před Soudem.

Závěry Soudního dvora

185 Jak bylo uvedeno v bodě 113 tohoto rozsudku, postup podle čl. 88 odst. 2 ES je nevyhnutelný, jestliže Komise zaznamená závažné obtíže při posuzování toho, zda je podpora slučitelná se společným trhem.

186 Komise se tedy může za účelem vydání příznivého rozhodnutí o státním opatření omezit na předběžnou fázi podle čl. 88 odst. 3 pouze tehdy, byla-li po prvním šetření schopna nabýt přesvědčení, že toto opatření buď není podporou ve smyslu čl. 87 odst. 1 ES, nebo, je-li toto opatření kvalifikováno jako podpora, že je slučitelné se Smlouvou.

187 Naopak, pokud Komise po tomto prvním šetření nabyla opačného přesvědčení, nebo i pokud jí první šetření neumožnilo překonat veškeré obtíže, jež vyvstaly při posuzování slučitelnosti dotčeného opatření se společným trhem, je Komise povinna vyžádat si veškerá nezbytná stanoviska a zahájit za tímto účelem řízení podle čl. 88 odst. 2 ES.

188 Jak však správně uvedly Komise a vláda Spojeného království, tvrzení BAA, že se odůvodnění napadeného rozsudku liší od odůvodnění sporného rozhodnutí a je podrobnější a delší než odůvodnění sporného rozhodnutí, nemůže samo o sobě dokázat, že se Soud dopustil nesprávného právního posouzení tím, že v bodě 172 napadeného rozsudku dospěl k závěru, že Komise nepřekročila meze své posuzovací pravomoci, když se domnívala, že překrum uskutečněný s ohledem na čl. 87 odst. 1 ES a týkající se jak vymezení věcné působnosti AGL, tak osvobození vývozu od daně neobnáší žádné značné obtíže, na jejichž základě by Komise byla povinna zahájit formální vyšetřovací řízení podle čl. 88 odst. 2 ES.

189 Vzhledem k tomu, že BAA neupřesnila konkrétní značné obtíže, s nimiž se Komise měla při posuzování potýkat, musí být pátý důvod kasačního opravného prostředku zamítnut.

K šestému důvodu kasačního opravného prostředku, vycházejícímu z nedostatečnosti odůvodnění sporného rozhodnutí

Argumentace účastníků řízení

190 BAA na podporu tohoto důvodu uvádí, že okolnost, že Soud rozvinul jinou argumentaci, než jaká byla obsahem sporného rozhodnutí, postačuje k tomu, aby bylo určeno, že Soud nemohl v bodě 146 napadeného rozsudku dospět k závěru, že toto rozhodnutí bylo z hlediska požadavků stanovených článkem 253 ES dostatečně odůvodněno.

- 191 Komise jednak poukazuje na to, že BAA neuvádí na podporu tohoto důvodu žádný konkrétní argument, a jednak tvrdí, že sporné rozhodnutí bylo odůvodněno dostatečně. Vláda Spojeného království podotýká, že BAA se omezuje na tvrzení, že Soud zašel při analýze argumentů přeložených účastníky řízení do větší hloubky, než jak tomu zřejmě bylo u sporného rozhodnutí, a proto musí být podle ní tento důvod zamítnut.

Závěry Soudního dvora

- 192 Jak bylo připomenuto v bodě 173 tohoto rozsudku, co se týče konkrétně rozhodnutí Komise o tom, že opatření uvedené ve stížnosti nepředstavuje státní podporu, zajisté platí, že Komise je v každém případě povinna objasnit stěžovateli dostatečným způsobem důvody, proč skutkové a právní okolnosti uplatňované ve stížnosti nepostačují k prokázání existence státní podpory.
- 193 Nicméně argumentace navrhovatelky, podle níž Soud rozvinul jiné odůvodnění, než jaké přijala Komise, které šlo do větší hloubky než odůvodnění tohoto orgánu, nemůže prokázat, že se Soud dopustil nesprávného právního posouzení tím, že dospěl k závěru, že sporné rozhodnutí bylo vzhledem k důvodům, které v něm byly uvedeny, dostatečně odůvodněné.
- 194 Za těchto podmínek musí být šestý důvod kasačního opravného prostředku rovněž zamítnut.

¹⁹⁵ Z výše uvedených úvah vyplývá, že vzhledem k jednotlivým zjištěným nesprávnostem v právním posouzení je třeba napadený rozsudek zrušit.

K vrácení věci Soudu

¹⁹⁶ Podle čl. 61 prvního pododstavce statutu Soudního dvora v případě zrušení rozhodnutí Soudu může Soudní dvůr sám vydat konečné rozhodnutí ve věci, pokud to soudní řízení dovoluje, nebo věc vrátit zpět Soudu k rozhodnutí.

¹⁹⁷ V daném případě je vzhledem k nesprávnostem v právním posouzení zjištěným v bodech 86 až 92 a 110 až 115 tohoto rozsudku třeba věc vrátit zpět Soudu.

¹⁹⁸ Vzhledem k tomu, že se věc vrací zpět Soudu, je třeba rozhodnout o nákladech řízení souvisejících s tímto řízením o kasačním opravném prostředku později.

Z těchto důvodů Soudní dvůr (třetí senát) rozhodl takto:

- 1) **Rozsudek Soudu prvního stupně Evropských společenství ze dne 13. září 2006, British Aggregates Association v. Komise (T-210/02), se zrušuje.**
- 2) **Věc se vrací zpět Soudu prvního stupně Evropských společenství.**
- 3) **O nákladech řízení bude rozhodnuto později.**

Podpisy.